

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**Banca Mondială
a îmbunătățit prognoza
de creștere a economiei
moldovenești**

3

**Serghei Cebotari:
„Creditele neperformante nu pot
fi văzute separat de situația
economică”**

4

Din 2017, “Moldova Business Week” va avea loc de două ori pe an

Începând cu anul 2017, Forumul “Moldova Business Week” va fi desfășurat de două ori pe an. Despre aceasta a anunțat în cadrul unei conferințe de presă cu ocazia încheierii MBW 2016, viceministrul Economiei, Vitalie Iurcu.

Potrivit agenției INFOTAG, el a spus că la forum au participat peste 1,5 mii de agenți economici, reprezentanți ai sectorului public și privat din 13 țări.

“În ultimele câteva zile am reușit să discutăm cu oamenii de afaceri principalele probleme ale mediului de afaceri din Moldova. Guvernul a prezentat un raport despre măsurile întreprinse pentru îmbunătățirea situației, precum și și-a împărtășit planurile de viitor”, a spus viceministrul.

Directorul Organizației de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova (MIE-PO), Vitalie Zaharia, susține că “Moldova Business Week 2016” a trezit interes enorm din partea investitorilor străini, a companiilor străine și celor autohtone, fapt confirmat de numărul mare de participanți și de semnarea mai multor acorduri de parteneriat”.

INFOTAG precizează: “Moldova Business Week 2016” a fost organizată de Ministerul Economiei, în parteneriat cu Asociația Oamenilor de Afaceri din Moldova, Organizația pentru Dezvoltarea IMM-urilor, Agenția Turismului, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Asociația Businessului European și Camera de Comerț Americană în Moldova.

Curs valutar
12.10.2016

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	19.8012
EUR	1	21.9457
UAH	1	0.7660
RON	1	4.8884
RUB	1	0.3173

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

**Spre atenția
cititorilor!**

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLD-PRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hîncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Atenție!

Pe pagina principală a site-ului ziarului a fost lansată o rubrică nouă “Adunări ale SA”. În această secțiune vor putea fi găsite, cu o săptămână înainte, informații cu privire la zilele în care urmează să fie convocate adunările acționarilor.

**În atenția companiilor – entități
de interes public!**

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că, mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:

022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țară sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agencia “Ediții Periodice” (022) 233740

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 7 octombrie 2016 a avut loc ședința Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Examinând cererea și materialele prezentate, Consiliul de administrație a autorizat reorganizarea Societății pe acțiuni „COLOANA MECANIZATĂ DE CONSTRUCȚII” prin transformare în societate cu răspundere limitată.

Dat fiindcă în urma verificărilor au fost constatate diverse încălcări ale cerințelor legislației comise de AEI „SCULENI”, Consiliul de administrație a hotărât să suspende pe un termen de 6 luni licența acestei asociații, seria CNPF nr. 000117, eliberată la 26.02.2009 pe termen nelimitat pentru desfășurarea activității de asociație de economii și împrumut de categoria B, cu inițierea procedurii de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv și a contabilului-șef ai AEI „SCULENI”, fiind retrasă confirmarea din funcția de administratori ai asociației și eliberați din componența acesteia directorul executiv și contabilul-șef. De asemenea, se prescrie membrilor consiliului asociației desemnarea directorului executiv și a contabilului-șef în termen de o lună din data intrării în vigoare a hotărârii, avertizându-se membrii consiliului AEI „SCULENI” că în cazul nerespectării prevederilor hotărârii vor fi aplicate măsurile de rigoare prevăzute de legislația în vigoare, organelor de drept fiind remise materialele aferente încălcărilor constatate pentru examinare și luare de atitudine după competență, iar AEI „SCULENI” urmând să prezinte lunar Comisiei Naționale a Pieței Financiare rapoarte cu privire la măsurile întreprinse în vederea conformării activității cerințelor legislației.

Totodată, s-a decis să fie suspendate operațiunile la conturile curente și de depozit ale AEI „SCULENI” până la conformarea activității acesteia cerințelor legislației, cu excepția operațiunilor de alimentare a conturilor respective, a decontărilor cu bugetul public național și a plăților către Comisia Națională a Pieței Financiare prevăzute de actele legislative în vigoare, fiind suspendate și operațiunile aferente investițiilor menținute de AEI „SCULENI” în Fondul de lichidități, administrat de către AEI „ASOCIAȚIA CENTRALĂ A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT”, decizia prevăzând ca operațiunile de extragere a mijloacelor bănești din conturile nominalizate și din Fondul de lichidități să fie efectuate cu acordul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și informarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, a băncilor comerciale și AEI „ASOCIAȚIA CENTRALĂ A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT” privind restricțiile aplicate AEI „SCULENI”.

Urmare a examinării declarației prezentate, Consiliul de administrație a hotărât să acorde Brokerului de Asigurare și Reasigurare „PRACTIC-ASIG” SRL licență pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări, pe termen nelimitat, începând cu data de 29 octombrie 2016 pe adresa: str. Alexandru cel Bun 57, of. 01, mun. Chișinău.

De asemenea, prin hotărârea sa, Consiliul de administrație a acceptat reperfectarea licențelor:

– Companiei de Asigurări „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA seria CNPF nr. 000842, eliberată la 29 martie 2011, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexe la licență cu excluderea următoarei adrese de desfășurare a activității licențiate: str. Gagariu 79/A, or. Căușeni.

– Companiei de Asigurări „GALAS” SA seria CNPF nr. 000777, eliberată la 12 februarie 2009, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexe la licență cu includerea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: str. P. Zadnirpu 1, or. Sângerei; str. B. Glavan 2B, of. 3, or. Sângerei.

– Societății pe Acțiuni „MOLDASIG” seria CNPF nr. 000707, eliberată la 1 noiembrie 2008, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexe la licență cu includerea următoarei adrese de desfășurare a activității licențiate: str. Calea Ieșilor 77, mun. Chișinău.

În cadrul ședinței, Consiliul de administrație a eliberat Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” SA acordul prealabil pentru extragerea mijloacelor bănești din contul de depozit în dolari SUA și plasarea acestora la contul curent în lei pentru exercitarea obligațiilor de plată a despăgubirilor de asigurare persoanelor păgubite, efectuării plăților conform cererilor de reziliere a contractelor de asigurare și plata pentru asigurările de pensii suplimentare pentru anul 2013, cu prevederea că CIA „ASITO” SA va informa imediat Comisia Națională a Pieței Financiare, în ziua desfășurării achitării, dar nu mai târziu de ziua următoare, despre efectuarea plăților indicate, cu prezentarea documentelor justificative și atenționarea CIA „ASITO” SA și BC „MOLDINDCONBANK” SA privind utilizarea mijloacelor financiare doar pentru exercitarea obligațiilor de plată a despăgubirilor de asigurare a persoanelor păgubite conform acordului prealabil.

De asemenea, a fost eliberat Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” SA acordul prealabil pentru extragerea mijloacelor bănești din contul de depozit în dolari SUA, pentru efectuarea plății conform cererii de rambursare înaintată de către AVUS Portugalia, mijloacele financiare obținute din restituirea cotei reasigurătorului pe cazul menționat urmând să fie returnate la contul de depozit în dolari SUA. CIA „ASITO” SA și BC „MOLDINDCONBANK” SA au fost atenționate privind utilizarea mijloacelor financiare doar pentru soluționarea cererii de rambursare înaintată de AVUS Portugalia conform acordului prealabil.

În scopul asigurării respectării cerințelor de activitate stabilite de legislație cu privire la obligația de a transfera asigurătorului primele de asigurare colectate în numele acestuia în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat, Consiliul de administrație a decis să suspende operațiunile la conturile bancare ale Brokerului de Asigurare-Reasigurare „SGT ASIG CONSULTING” SRL și ale agenților de asigurare „DECASIG” SRL, „SEBCOS GRUP” SRL, „GRAND PARTNER” SRL și „TRANZASIG PRIM” SRL, cu excepția operațiunilor de alimentare a conturilor nominalizate, până la achitarea în volum complet a datoriilor înregistrate față de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” SA, conform prevederilor legale, prevăzându-se că operațiunile de extragere a mijloacelor bănești să fie efectuate de persoanele cu funcții de răspundere ale intermediarilor menționați cu acordul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și băncile comerciale, fiind informate privind restricțiile aplicate intermediarilor în asigurări nominalizate.

Energocom este lider în TOP-10 al celor mai profitabile companii din Moldova – SEE TOP 100

Potrivit clasamentului anual SEE TOP 100, elaborat de compania SeeNews, veniturile Energocom au fost în 2015 de 199,6 mil. euro (+286,8% față de 2014). În clasamentul din anul trecut, compania era pe locul 6.

În TOP-10 al celor mai profitabile companii au mai intrat în 2015: Orange Moldova – 118,3 mil. euro (-0,12%); Termoelectrica – 109,9 mil. euro (+32,6%); Moldtelecom – 107,8 mil. euro (+6,1%); Red Union Fenosa – 69,5 mil. euro (-66,1%); Tirez-Petrol – 68,6 mil. euro (-12,6%);

Moldcell – 52,9 mil. euro (+9,7%); Supraten – 51,2 mil. euro (+12,4%); Sudzucker Moldova – 48,5 mil. euro (-13,04%); Lafarge Cement – 38 mil. euro (+7,96%).

Este de menționat că profit net au înregistrat 6 din 10 companii incluse în TOP: Red Union Fe-

nosa – 24,2 mil. euro, Lafarge Cement – 8,8 mil. euro, Moldtelecom – 4,4 mil. euro, Tirez-Petrol – 1,1 mil. euro, Supraten – 0,65 mil. euro și Energocom – 0,11 mil. euro. Termoelectrica a suportat pierderi de 16,8 mil. euro (în 2014 – 0,5 mil. euro), iar Sudzucker Moldova – 1,05 mil. euro (2014 – 1 mil. euro). Despre profitul a două companii nu se menționează nimic în clasament.

InfoMarket

Ministerul Finanțelor a transmis BNM obligațiuni în sumă de 13,341 mlrd. lei în schimbul creditelor acordate pentru “Banca de Economii”, “Banca Socială” și “Unibank”

Ministerul Finanțelor a transmis Băncii Naționale a Moldovei (BNM) obligațiuni de stat în sumă de 13341 200 000 lei în schimbul creditelor acordate în perioada 2014-2015 pentru “Banca de Economii”, “Banca Socială” și “Unibank” de unde, prin escrocherii, a fost furat 1 mlrd. USD. Emisiunea echivalează cu suma pe care băncile nu au rambursat-o la data emisiunii obligațiunilor de stat.

Potrivit agenției INFOTAG, suma de 13 341 200 000 lei a fost divizată în 25 de emisiuni de obligațiuni de stat, cu scadențe de la 1 la 25 ani. Obligațiunile de stat cu scadențele de 1-9 ani au fost emise cu rata fixă a dobânzii de 1,4% anual, iar cele cu scadențele de 10-25 ani – cu rata fixă a dobânzii de 5,3% anual. Dobânzile vor fi achitate o dată la jumătate de an, cu excepția celor pentru primul an de emisie, care vor fi achitate la finele anului.

La stabilirea ratei efective a dobânzii pentru toate emisiunile, s-a luat în considerare o rată a inflației de 5% anual. Rata efectivă a dobânzii la emisiunile sus-menționate, determinată la nivelul țintei inflației, va permite păstrarea în termeni reali a valorii datoriei la momentul emisiunii obligațiunilor.

Soluționarea problemei garanției, în baza căreia BNM a acordat creditele de urgență pentru cele trei bănci, a fost una din condițiile FMI pentru aprobarea Programului de cooperare cu Guvernul pentru acordarea unei asistențe financiare în valoare de 180 mil. USD. La 19 octombrie, Consiliul Directorilor FMI urmează să aprobe Programul, iar acest lucru va debloca finanțarea externă a RM care a fost înghețată la mijlocul anului 2015. Atunci, partenerii externi, în special Banca Mondială și Uniunea Europeană, au înghețat susținerea financiară până când Guvernul nu va semna memorandumul cu FMI.

Anterior, prim-ministrul Pavel Filip a declarat că aprobarea programului FMI cu Guvernul va permite ca Moldova să beneficieze, până la sfârșitul anului 2016, de asistență externă în valoare de peste 130 mil. USD. Este vorba despre 60 mil. euro din partea Uniunii Europene, 45 mil. USD din partea Băncii Mondiale și 26 mil. USD din partea FMI, precum și de alte țări donatoare.

INFOTAG precizează: Opoziția din Moldova a criticat dur decizia autorităților “de a pune pe umerii cetățenilor” rambursarea miliardului furat. Autoritățile declară, însă, că obligațiunile emise vor fi achitate din contul rambursării banilor în urma lichidării celor trei bănci, în urma căutării de către agenția Kroll a miliardului furat, care va fi restituit Moldovei, dar și din contul profitului anual al BNM.

În septembrie, rezervele valutare ale BNM au crescut cu 62,03 mil. USD

Către începutul lunii octombrie, activele oficiale de rezervă ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM) au depășit 2,146 mlrd. USD. În septembrie, rezervele au crescut cu 62,03 mil. USD. Comparativ cu începutul anului 2016, creșterea a fost de 389,9 mil. USD, iar față de perioada de referință din 2015 – cu 377 mil. USD.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele BNM, în septembrie, majorarea activelor oficiale de rezervă a fost condiționată de: intervențiile pe piața valutară internă sub formă de cumpărări de valută – 62,95 mil. USD; înregistrarea creditelor și a granturilor în favoarea Ministerului Finanțelor pentru proiecte investiționale – 19,04 mil. USD; veniturile de la gestionarea rezervelor valutare – 1,92 mil. USD; intrările nete aferente rezervelor obligatorii în valută ale băncilor licențiate – 0,53 mil. USD.

În același timp, micșorarea activelor oficiale de rezervă a fost determinată de: plățile aferente serviciului datoriei externe a Republicii Moldova – 8,08 mil. USD; plățile Ministerului Finanțelor din contul proiectelor investiționale – 5,6 mil. USD; plățile externe ale Ministerului Finanțelor – 1,16 mil. USD.

INFOTAG

Moldova Agroindbank, Moldindconbank și Victoriabank au fost incluse în clasamentul 100 cele mai mari bănci din Europa de Sud-Est

Potrivit clasamentului SEE TOP 100, elaborat de compania SeeNews, în lista celor mai mari bănci din Europa de Sud-Est, două bănci din Moldova și-au îmbunătățit pozițiile, iar una – și le-a înrăutățit.

Astfel, Moldova Agroindbank a urcat de pe locul 82 pe 71. Activele sale la sfârșitul anului trecut erau de 848,8 mil. euro (+18,6%), iar profitul net s-a redus de la 18,9 mil. la 17,6 mil. euro.

Moldindconbank, de asemenea, și-a îmbunătățit pozițiile în clasament, urcând de pe locul 90 pe 78. Activele sale la sfârșitul anului 2015 erau de 720,7 mil. euro (+16,98%), iar profitul net s-a redus timp de un an de la 20,9 mil. la 6,7 mil. euro.

Victoriabank a coborât trei poziții în clasament și este pe locul 94. Activele acestei bănci erau la sfârșitul anului trecut de 562,7 mil. euro (-0,78%), iar profitul net s-a redus de la 10,5 mil. la 5,2 mil. euro.

TOP-3 al liderilor clasamentului celor mai mari bănci din Europa de Sud-Est nu s-a schimbat față de anul trecut. Pe locul 1, al doilea an consecutiv, este Zagrebacka Banka din Croația, cu active de 13,88 mlrd. euro (+3,48% față de anul precedent), dar cu pierderi de 67,9 mil. euro (față de profitul de 152,2 mil. euro cu un an mai devreme). Pe locul doi este Banca Comercială Română cu active de 13,14 mlrd. euro (+0,72%) și profit de 212,9 mil. euro. Pe locul trei este o altă bancă din România – BRD – Groupe Societe Generale, cu active de 10,87 mlrd. euro (+8,88%) și profit de 98,4 mil. euro. Clasamentul este încheiat de Alpha Bank Albania (active de 504,3 mil. euro și pierderi de 12 mil. euro).

InfoMarket

Banca Mondială a îmbunătățit prognoza de creștere a economiei moldovenești

Banca Mondială a îmbunătățit estimarea de creștere a economiei Republicii Moldova în 2016 cu 1,7 puncte procentuale, la 2,2 la sută, iar pentru 2017 anticipează un avans de 2,8 la sută și respectiv, 3,3 la sută în 2018, a anunțat oficial de la Chișinău al Băncii Mondiale.

“Anticipăm o relansare a economiei în 2016, ca urmare a unor rezultate mai bune în agricultură. Ne așteptăm la semnarea unui acord cu FMI în luna octombrie, care va debloca finanțarea externă, inclusiv de la Banca Mondială, care are incluse în buget 45 milioane de dolari SUA pentru Republica Moldova”, a declarat Ruslan Piontkivsky, expert al Băncii Mondiale.

Potrivit acestuia, rata inflației se va menține în limita țintei Băncii Naționale a Moldovei de 5 la sută. Deficitul contului curent va fi în jur de 6 la sută și se va menține la nivelul din anul trecut. Pe fundalul unor rate ridicate ale dobânzilor și riscurilor politice legate de alegerile prezidențiale, nivelul investițiilor va fi redus. Totodată, Republica Moldova nu mai are un nivel scăzut de datorie, ci s-a apropiat de țările cu risc mai mare a datoriei. “De asemenea, se va înregistra o reducere ușoară a sărăciei, o creștere a încrederii consumatorilor. Se va produce o consolidare a finanțelor publice, iar deficitul bugetului de stat va coborî sub 3 la sută, cât este în prezent”, a apreciat expertul.

În ciuda situației austere, “valoarea în termeni reali a transferurilor către gospodăriile casnice probabil va fi menținută”.

MOLDOVA ÎȘI REVINE DUPĂ RECESIUNE, ÎNSĂ CREȘTEREA ESTE LENTĂ

Moldova își revine după recesiune, însă creșterea este lentă, sunt de părere experții Băncii Mondiale. După recesiunea din a doua jumătate a anului 2015, economia a crescut în prima jumătate a anului 2016 cu 1,3 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut. Consumul privat a înregistrat o creștere de 2,2 la sută, parțial susținută de transferurile guvernamentale către gospodăriile casnice, în timp ce variația stocurilor a adăugat la creșterea patru puncte procentuale. Între timp, exporturile nete au încetinit creșterea cu 3 p.p. datorită cererii externe slabe și stabilizării cursului de schimb. Investițiile au continuat să scadă cu 6,7 la sută, întrucât ratele reale ale dobânzilor au fost înalte, iar investițiile publice modeste.

RITMUL INFLAȚIEI SCADE, RATA DE BAZĂ A FOST MICȘORATĂ LA JUMĂTATE

Ritmii inflației scade, permițând Băncii Naționale să relaxeze poziția monetară. Odată cu dispărerea efectelor de transmisie în urma deprecierei monedei naționale, rezultat al cererii interne anemice, prețurilor de import mai mici și recoltei agricole bune, inflația s-a temperat de la maxima de 13,6 la sută în decembrie 2015 la 3,6 la sută în luna august 2016. Ca răspuns, BNM a redus brusc rata de bază a dobânzii de la 19,5 la sută în septembrie 2015 până la 10 procente începând cu iulie 2016.

Relaxarea treptată a politicii monetare a dus la o ieșire ușoară a creditelor bancare, rata medie a dobânzii la finanțările în monedă națională au coborât de la 13,60 la sută în februarie, la 12,82 la sută în august. Pe de altă parte, băncile au oferit tot mai

mici profituri la depozitele în lei moldovenești, care s-au redus în aceeași perioadă de la 15,12 la 10,12 la sută, iar la economiile persoanelor fizice de la 15,52 la 10,55 la sută.

În pofida scăderii mult mai lente a ratei dobânzii la credite, procesele de creditare în luna august 2016 au semnat evoluții în creștere. Volumul creditelor noi acordate în perioada de referință s-a majorat cu 17,3 la sută, iar depozitele noi atrase au crescut cu 19,9 la sută față de perioada similară a anului precedent.

DEFICITUL CONTULUI CURENT ÎN SCĂDERE

Poziția externă s-a îmbunătățit ușor datorită reducerii importurilor. Prețurile mai mici la importuri și cererea internă scăzută au compensat reducerea remiterilor, astfel încât deficitul contului curent s-a redus până la 16,4 la sută din PIB, cu 2,7 p.p. mai puțin față de anul trecut, constată Banca Mondială.

Ca urmare, rezervele în valută străină au crescut, depășind echivalentul a 5 luni de importuri. Finanțele publice sunt în dificultate din cauza finanțării externe întârziate. Legea bugetului de stat pentru anul 2016 a fost adoptată abia în iulie și se bazează în mare parte pe sprijinul extern (din partea UE, Băncii Mondiale, României) pentru finanțarea deficitului planificat de 3,2 la sută din PIB. În ianuarie-iulie, în condițiile finanțării externe disponibile reduse, cheltuielile au scăzut cu 8,3 la sută în termeni reali, deoarece, în mare parte, cheltuielile de achiziții și de capital au fost oprite. În șapte luni ale anului 2016 deficitul s-a cifrat la doar unu la sută din PIB.

PERSPECTIVE MAI BUNE PENTRU 2017 ȘI 2018

Creșterea economică a Moldovei, conform estimărilor, va atinge aproximativ 3 la sută în 2017-2018, apreciază experții Băncii Mondiale. Scenariul de bază prevede o redresare modestă a principalilor parteneri comerciali, inclusiv Rusia, îmbunătățirea încrederii consumatorilor și investitorilor, precum și un program cu FMI și finanțarea oficială din partea partenerilor de dezvoltare. Cu o pondere a datoriei în PIB de până la 50 la sută, deficitul fiscal va converge treptat spre 2,5 la sută din PIB pentru asigurarea durabilității fiscale. Deficitul contului curent, cel mai probabil, va rămâne sub media istorică. Odată cu accelerarea ritmului de creștere, se așteaptă ca rata sărăciei să se reducă până la 37,1 procente în 2017, iar în 2018 ar putea scădea până la 33 procente.

Perspectiva dezvoltării economice în Moldova este expusă la provocări imediate considerabile. Pe fundalul recesiunii prelungite în Rusia și incertitudinii în Europa, stabilizarea macroeconomică și fiscală reprezintă o provocare importantă pe termen scurt. Creșterea Moldovei este lentă, datorită sa publică a crescut recent pentru a face față consecințelor fraudei bancare, limitând astfel spațiul fiscal de manevră. Redobândirea încrederii populației reprezintă o altă provocare majoră. După ce a fost făcută publică fraudă bancară, autoritățile au început să întreprindă măsuri pentru abordarea problemelor de guvernare în întregul sector financiar. Cu toate acestea, mai sunt multe de făcut pentru a consolida independența, competențele și capacitatea de supraveghere a autorităților de reglementare (BNM și CNPF), precum și pentru a asigura transparența acționarilor și o guvernare corporativă bună în instituțiile financiare.

Pe termen lung, progresul durabil necesită o rebalansare a motoarelor de creștere în Moldova. Odată cu restrângerea impactului remiterilor și transferurilor publice, modelul de dezvoltare trebuie să fie determinat din ce în ce mai mult de creșterea accentuată a sectorului privat și crearea locurilor de muncă. De asemenea, sporirea calității, echității și relevanței sistemelor de educație și de formare este o prioritate. Prioritățile de susținere includ reformarea sistemului de protecție socială, în special a pensiilor, îmbunătățirea cadrului de reglementare al afacerilor, precum și asigurarea unui management macroeconomic și fiscal bun.

IDIS “VIITORUL”: RELANSAREA ECONOMICĂ A MOLDOVEI VA ÎNTĂRZIA ÎNCĂ MULT TIMP

Ceea ce s-a întâmplat în anii 2014-2015 va fi resimțit încă o perioadă lungă de timp. Situația este gravă în principalele sectoare economice ca urmare a ratării reformelor economice, care trebuiau realizate în ultimii ani, se constată în studiul “Economic Outlook”, prezentat de IDIS “Viitorul”.

“Situația din economia moldovenească se va redresa atunci când va exista stabilitate politică și economică, iar reformele vor fi realizate cu elan și vor fi susținute de politicieni. În consecință, comunitatea de afaceri va simți efectele benefice ale reformelor. O situație dezastruoasă este în regiuni unde există disparități economice foarte mari și probleme legate de exodul oamenilor”, este de părere directorul de programe IDIS “Viitorul”, Viorel Chivriga.

În ceea ce privește relațiile cu partenerii de dezvoltare, expertul susține că sunt primele semne de relansare a dialogului, iar pe partea ce ține de ajutoare se văd schimbări pozitive, dar mai avem mult de lucru până la solidificarea relației. „Vom plăti pentru greșelile pe care le-au comis politicienii”.

“Prognozele de la început de an s-au adeverit pe deplin. Economia reală nu a generat nici un factor inflaționist. La momentul actual s-a finalizat majorarea tarifelor la energia termică, dar modificările operate nu vor fi de natură să schimbe situația generală, astfel, inflația pentru 2016 nu va depăși valoarea de 2 la sută, situându-se mai curând în jurul valorii de 1,7%. Factorul-cheie în stabilitatea prețurilor este și va fi în 2016 cursul valutar, evoluția căruia are componente ce se supun dificil predictibilității. Anticipăm o stabilitate a prețurilor datorate în mare măsură perioadei electorale de la sfârșit de toamnă”, a afirmat Sergiu Gaibu, unul dintre autorii “Economic Outlook”.

Pentru anul 2016, experții IDIS Viitorul prognozează o inflație de 1,7 la sută, un curs de 20 de lei pentru un dolar american și de 22,2 lei pentru un euro. Producția agricolă va înregistra un avans de 7 la sută, iar comerțul cu amănuntul va crește cu 2,5 la sută. În același timp, exporturile se vor comprima cu 9 la sută, iar importurile cu 5 la sută.

MINISTERUL ECONOMIEI, REALIST

Ministerul Economiei a revizuit în creștere, în luna august, cifrele PIB-ului pentru anul 2016, la 2 la sută, față de 1 la sută cât prognoza la început de an. Produsul Intern Brut pentru acest an se estimează la 132,7 miliarde de lei.

Vlad BERCU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar IBAN MD24VI000002251311138MDL

Moldova Agroindbank
în clasamentul celor mai mari bănci din Europa de Sud-Est

Moldova Agroindbank s-a situat pe locul 71 printre cele mai mari 100 de bănci din Europa de Sud-Est într-un top anual realizat de SeeNews Business Intelligence for Southeast Europe în anul 2016. Topul relevă o performanță vizibilă a băncii în clasament, ridicându-se cu 11 poziții, comparativ cu anul precedent, când a ocupat locul 82 la nivel regional. BC “Moldova Agroindbank” SA a intrat în clasamentul SEE TOP 100 bănci în anul 2010, când s-a plasat pe locul 100.

Potrivit metodologiei clasamentului, au fost luate în considerație rezultatele activității băncilor din Europa de Sud-Est, conform situației din 31 decembrie 2015 și 2014. Pentru comparație, rapoartele financiare în monedă locală au fost convertite în euro, folosind ratele de schimb oficiale ale băncilor centrale regionale în ultima zi lucrătoare a anilor respectivi.

Moldova Agroindbank este în clasament conform datelor privind activele, care au constituit 848,8 mln. Euro, la finele anului 2015, fiind în creștere cu 18,6% față de anul 2014, iar față de anul 2010, prima mențiune în clasament, – de 1,8 ori (458,2 mln. Euro).

În comentariul clasamentului, autorii afirmă că în ultimii ani sectorul bancar din Europa de Sud-Est a rămas în mare parte stabil, datorită reglementărilor mai stricte. Deși calitatea activelor a rămas o provocare pentru industrie, cu un nivel ridicat de credite neperformante, îmbunătățirea condițiilor de operare și revitalizarea mediului economic au ajutat cele mai mari bănci din regiune să-și îmbunătățească rezultatele și să-și crească activele.

În SEE TOP 100 bănci 2016 au participat peste 250 de bănci, inclusiv filiale și reprezentanțe oficiale ale băncilor străine în regiune. Din Republica Moldova în clasament au fost incluse și alte două bănci comerciale, care urmează Moldova Agroindbank, confirmând poziția de lider în sistemul bancar autohton.

SeeNews Business Intelligence for Southeast Europe este o platformă independentă on-line de știri de business și informații privind piețele emergente, cu o experiență de 15 ani în domeniu. Compania are în portofoliul său numeroase studii de piață, peste 25.000 de rapoarte pentru principalii actori din industriile est-europene, precum și un clasament anual SEE TOP 100 pe trei categorii: companii, bănci și asigurători la nivel regional.

Cea de a noua ediție a clasamentului a fost publicată pe 4 octombrie 2016.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:
Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Nina DOSCA,
Elena VASILACHE, Mihai DORUC,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.
REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Lilia ALCAZĂ
Tel.: /373 22/ 220-513

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00002249111050MDL
BC “Victoriabank”, SA., fil. 11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Serghei CEBOTARI:

„Creditele neperformante nu pot fi văzute separat de situația economică”

Interviu exclusiv acordat de Președintele Comitetului de Conducere al Moldova Agroindbank, **Serghei CEBOTARI**, directorului agenției de presă **INFOTAG**, **Alexandru TANAS**.

Societatea moldovenească mai mult ca oricând discută despre problema creditelor neperformante, care, după falimentul a trei bănci în 2014-2015, a devenit deosebit de actuală. Însă, subiectul creditelor neperformante abordat separat de starea piețelor și situația economică din Republica Moldova nu numai că nu ajută, dar chiar dăunează procesului normal de gestionare a acestor tipuri de credite cu proprietăți de migrare, când din neperformante acestea se transformă în credite rambursabile.

Am considerat că lumină în acest sens, în mod profesionist, poate aduce bancherul, al cărui instituție deține cel mai mare portofoliu de credite pe sistem, valoarea căruia a ajuns la 11,2 mlrd. lei. Dincolo de partea subiectivă a opiniei interlocutorului, care în mod normal este interesat de promovarea băncii, am urmărit să aflăm mai multe despre esența creditelor neperformante, ponderea acestora în portofoliul de credite, dar și cum trebuie gestionate ca să nu devină o amenințare pentru bănci.

INFOTAG: Dle Cebotari, astăzi bancherii înțeleg că, dacă problema creditelor neperformante nu se va discuta la nivelul Asociației Băncilor din Moldova (ABM), al Băncii Naționale a Moldovei (BNM), Guvernului și societății în ansamblu, pentru care este important să înțeleagă esența acestor credite, atunci se poate crea în mod artificial „creditarea sterilă”. Însă, pentru un indicator relativ mic și convenabil al creditelor neperformante va trebui să plătim un preț enorm – falimentul unui număr mare de agenți economici, creditele cărora se află în prezent la categoria neperformante?

S.C.: Noi ne-am propus să organizăm o serie de evenimente pentru a aduce la cunoștința societății informația reală privind creditele neperformante, deși înțelegem că este o funcție neobișnuită pentru bancă. Cu toate acestea, discuțiile neprofesionale la acest subiect, în unele surse mass-media, având în vedere ceea ce s-a întâmplat cu cele trei bănci, provoacă reacții confuze în societate.

Dacă ne referim la cifre concrete, luând în considerare portofoliul de credite brute al MAIB în mărime 11,2 mlrd. lei, indicatorul creditelor neperformante constituie 13,4%. În creditele neperformante din categoriile „C”, „D” și „E”, 69% sunt credite sănătoase, rambursate în termen, care din cauza întârzierii sau revizuirii condițiilor au fost trecute în altă categorie, mai joasă. Iată de ce este atât de important să înțelegem structura creditelor din categoria dată.

Noi pur și simplu n-am putut să nu mergem în întâmpinarea clienților, aflați într-o situație dificilă din cauza recesiunii economice și să nu revizuiem condițiile creditelor cu prelungirea termenelor de rambursare ale acestora. Asta a însemnat

că astfel de credite automat au fost transferate într-o altă categorie – de la „B” la „C”, devenind neperformante, de fapt nefiind credite rele.

Este o funcție normală a băncii de a lucra îndeaproape cu debitorul împrumutului. În opinia mea, în acest aspect cel mai important este faptul cum banca gestionează creditele și riscurile asociate acestora. Acest lucru nu înseamnă că banca se află într-o zonă de risc și că se confruntă cu probleme. Aceste credite transferate într-o altă categorie, ulterior sunt supuse altor categorii de risc, având ca rezultat alocarea unei părți din capital.

„I.”: Dvs. propuneți să privim aceste credite, „mai larg” și „mai profund”, să le examinăm în complexitate?

S.C.: Consider important să se abordeze mai profund conceptul și clasificarea creditelor neperformante. Am mai menționat anterior în presă că ar trebui să se ia în calcul problemele de ordin intern, cât și cele pe piețele externe, pe care producătorii autohtoni își exportă produsele. Banca trebuie să-și susțină clienții. Căci dacă într-o perioadă dificilă pentru ei acest lucru nu se face, alți agenți economici în Moldova nu vom găsi. În țară sunt active aproximativ 60 mii de afaceri. Astăzi întreprinderile acestea sunt așa cum sunt și mâine altele nu vom avea. Echipa MAIB nu în zădar a muncit toți acești ani asupra capitalizării companiilor și întreprinderilor, explicând de ce face asta.

Da, în prezent indicatorul creditelor neperformante la MAIB a crescut, cu toate acestea, el este mai mic decât indicatorul mediu pe sistem. Vă reamintesc că acest indicator, în funcție de situația din sectorul real al economiei în diferite perioade de timp pe sistemul bancar a constituit 20% și chiar

30%. De fapt, indicatorul „credite neperformante” caracterizează mai mult starea economiei reale în care funcționează întreprinderile și nu doar stabilitatea financiară a băncii.

În această perioadă dificilă pentru mediul de afaceri noi lucrăm individual cu fiecare client, pentru ca acesta să simtă susținerea băncii, pe care poate conta în orice moment, totodată, analizăm clar toate riscurile pentru bancă. Desigur, acest lucru nu se aplică în cazul categoriilor de clienți, care în mod intenționat recurg la procedura de faliment și insolvabilitate.

„I.”: Dar aceasta afectează indicatorii MAIB?

S.C.: Este evident că, atunci când banca merge în mod deliberat la prelungirea sau renegocierea condițiilor de creditare, acestea automat sunt transferate într-o altă categorie de clasificare, obținând eticheta „neperformante”. Comparativ cu discuțiile neprofesionale la subiectul creditelor neperformante, noi înțelegem că clasificarea la categoria „neperformant” nu înseamnă că acest credit este nerambursabil. Repet, că din portofoliul băncii noastre, 69% din creditele neperformante sunt credite în termen, debitorii cărora achită creditul și ratele în conformitate cu condițiile noi stabilite de bancă.

„I.”: Rezultă că în categoria „neperformante” creditele au ajuns, în primul rând, din cauza situației dificile a întreprinderilor și în al doilea rând, din „vina băncii”, care a întins o mână de ajutor, acordând clientului o șansă pentru a depăși dificultățile?

S.C.: Noi am înțeles că ajutorul nostru pentru clienți ar putea fi prelungirea termenului de rambur-

sare a creditelor, în cadrul unui calendar de rambursare mai flexibil. Noi ajutăm întreprinderile să supraviețuiască în această perioadă dură, când volumul producției și al exportului scade, iar cheltuielile întreprinderilor nu se reduc. Pentru a o depăși, agenții economici au nevoie de un partener de încredere, gata să-i înțeleagă și să-i sprijine financiar, ceea ce de fapt face MAIB. Întotdeauna am mers în întâmpinarea clienților noștri și vom merge și în viitor dacă va fi necesar.

„I.”: În acest caz, alocarea capitalului propriu în fondul de rezervă pentru creditele neperformante afectează cumva stabilitatea băncii?

S.C.: Banca noastră este stabilă financiar, avem o rezervă mare a profitului. De asemenea, avem o situație bună și în anul curent, dacă luăm în calcul rezultatele pentru nouă luni. Rezervele dedicate creditelor neperformante nu sunt altceva decât profitul băncii pus deoparte pentru perioadele viitoare. Aceste credite au fost acordate la momentul respectiv corect, în conformitate cu politica de creditare și standardele băncii. Dar, având în vedere faptul că industriile și piețele sunt în scădere, iar companiile suferă pierderi, banca trebuie să reacționeze corect în perioada de rambursare a creditelor, dacă debitorii au ajuns într-o situație neprevăzută.

„I.”: Dar în acest fel, cum s-ar zice „atrageți focul asupra voastră” și nici măcar nu așteptați vreun ajutor care ar putea veni, de exemplu, din partea Guvernului?

S.C.: În situația dată noi nu punem accentul pe asta și nici nu credem că o a treia parte va sări în ajutorul băncii sau al clienților săi.

Nici o bancă nu trebuie să se gândească sau să mizeze pe faptul că în perioada de rambursare a creditului eliberat de ea, cineva îi va veni în ajutor. Acesta este un drum spre nicăieri. Faptul că banca își asumă niște riscuri este o realitate care a fost întotdeauna și, sunt sigur că va rămâne în viitor. Noi nu trebuie să luăm drept bază ceea ce s-a întâmplat în cele trei bănci, aplicând băncilor măsuri aspre, fapt care ar putea conduce la agravarea în continuare a situației. Regulatorul oricum urmărește activitatea MAIB. Această supraveghere a reglementatorului intensifică suplimentar controlul și monitorizarea asupra deciziilor privind creditele neperformante.

Și aici trebuie să înțelegem foarte bine că nu poate banca să fie cu trei trepte mai sus decât economia țării în care activează. Trebuie să luăm în considerație mediul de afaceri și procesele actuale în care banca funcționează. Pur și simplu nu putem face ca toate creditele din portofoliul băncii în volum de 11,2 mlrd. lei să fie în categoria „A”. Așa nu poate fi și nici n-a fost vreodată. Pe parcursul ultimilor 15 ani, acest indicator important în activitatea bancară a fost mult mai înalt atât pe sistemul bancar, cât și, în particular, la MAIB. Aproape o treime din depozitele pe sistem sunt la banca noastră. De aceea, vreau să vă spun că o discuție neprofesională pe tema creditelor neperformante nicidecum nu va contribui la micșorarea lor.

„I.”: Cât este de actual să vorbim despre „noi” clienți, ale căror credite s-au dovedit a fi neperformante?

S.C.: Acestea nu sunt credite noi. Toate, în mare parte, au fost din categoriile „A” și „B”. Acum o parte din acestea au ajuns în categoriile

„C”, „D” și „E”. Având în vedere situația economică din anul 2015, când PIB-ul s-a contractat cu 0,5%, volumul creditelor neperformante a atins 13,4%, însă banca și-a propus ca până la sfârșitul anului 2016 volumul acestor credite să se micșoreze în raport cu portofoliul total.

Aici este important să menționez faptul că referitor la aceste credite banca dispune de fonduri de risc, formate atât în baza normelor prudențiale interne foarte exigente, cât și a standardelor internaționale (IFRS), la baza acestora fiind aplicată o metodologie diferită. Normele prudențiale influențează asupra capitalului băncii. De obicei, acest fond de risc este puțin mai mare decât rezervarea care o facem pe IFRS, respectarea căreia în mod direct are impact asupra profitului din anul curent.

„I.”: Care norme de formare a fondurilor de risc sunt mai aspre și, cel mai important, mai sensibile pentru bănci?

S.C.: Formarea fondului de risc conform normelor prudențiale sunt cele mai aspre. Prin intermediul acestor norme regulatorul pieței reglementează și aplică absolut alte metodologii de clasificare a creditelor.

Potrivit standardului IFRS, banca estimează pierderile pe credite în conformitate cu cerințele standardelor internaționale privind evidența financiară, trecându-le ca diferență dintre valoarea de bilanț a creditelor și volumul curent al fluxurilor bănești estimate, discountate la rata dobânzii efective. Orice modificări în reduceri pentru pierderi la credite au un impact direct asupra rezultatului financiar curent al băncii.

Același lucru nu putem spune despre normele prudențiale stabilite prin regulamentele BNM. Conform acestora, banca formează reducerile privind pierderile pe credite, reieșind din categoriile de active și angajamente. Categoria creditului este determinată în principal de factori precum numărul de zile expirate și situația financiară a debitorului. Rezultă că la clasificarea creditelor banca este obligată să aplice reduceri pentru pierderi la credite de 2%, 5%, 30%, 60% și 100%, în funcție de categoriile atribuite creditelor, indiferent de valoarea gajului acestor credite. Modificarea acestor reduceri nu afectează rezultatul financiar al băncii în anul în curs, acționând asupra indicatorilor de prudență, în primul rând, CNT al băncii.

Atunci când vorbim despre credite neperformante, în afară de fondul de risc este necesar să se atragă atenția și la stabilitatea financiară a băncii în ansamblu. Pot să afirm că, în pofida stagnării economice, dificultăților producătorilor de a comercializa produsele pe piețele externe și atmosferei nefavorabile datorită lichidării celor trei bănci din sistem, echipa MAIB a reușit să obțină rezultate financiare bune. Cu certitudine pot spune că, potrivit totalurilor în nouă luni ale anului 2016, indicatorul profitului net va depăși 300 mln. de lei.

„I.”: Aceasta corespunde planurilor MAIB pentru 2016?

S.C.: Un asemenea nivel al profitului se înscrie în limitele sarcinilor puse de acționarii băncii asupra echipei de manageri pentru anul curent. Aceasta, luând în considerare fondurile de risc deja formate și a impozitului pe venit în 2016.

„I.”: Ați putea spune suma mijloacelor alocate de bancă pentru aceste fonduri de risc?

S.C.: Aici nu poate fi vorba de cifre aproximative, în acest sens, la noi totul este foarte clar și stabil. Potrivit datelor pentru opt luni ale anului 2016, fondul de risc al MAIB, conform standardelor internaționale, a constituit 775,9 milioane lei, iar în conformitate cu standardele naționale – 1,17 miliarde lei.

„I.”: În prezent putem spune în ce direcție se îndreaptă indicatorul creditelor neperformante, spre creștere sau descreștere lentă?

S.C.: Deocamdată această tendință nu prezintă îmbunătățiri. Și există o explicație pentru aceasta – noi nu vedem încă o ameliorare semnificativă în sectorul real al economiei. Fiecare bancă în această privință are specificul ei. Dacă analizăm după banca noastră, așa zice că pe termen scurt totul va depinde de calitatea și eficiența gestionării creditelor neperformante. De aceea, să afirm exact că tendința se va inversa și volumul creditelor neperformante va scădea, nu pot. Există mai mulți factori care influențează și riscuri aferente. Printre principalii factori este redresarea situației în sectorul real al economiei, starea financiară a agenților economici, relația Republicii Moldova cu donatorii internaționali și partenerii financiari, precum și atractivitatea investițională a Republicii Moldova.

Aș dori să atrag atenția asupra unui alt detaliu esențial despre care, de altfel, foarte puțini vorbesc atunci când se discută subiectul raportului creditelor neperformante la totalul portofoliului de credite și chiar la capitalul băncii. Este vorba despre creditele acordate repetat. Procesul de acordare a acestora pe parcurs s-a încetinit și, în principiu, aproape s-a oprit. Tradițional, atunci când economia se află în ascensiune, băncile acordă împrumuturi care, automat, intră în categoria „A” și „B”, volumul de credite neperformante nu pare la fel de semnificativ raportat procentual la portofoliu din cauza așa-numitei „diluări creditare”.

„I.”: Oare nu se reflectă asupra acestui indicator „sensibilitatea excesivă” a bancherilor, care cred că în vremuri de criză, este mai bine să se asigure prin acordarea mai multor resurse pentru fondul de risc decât este necesar?

S.C.: Întotdeauna am fost printre acei care susțin o rezervare reală. În concepția mea, aici nu e nevoie de schițe, acestea nu ar trebui să fie în fiecare bancă normală și sănătoasă, cu un nivel normal de guvernare corporativă. În această problemă cel mai corect este să ne conducem după cifre reale, nu umflete. Acest lucru este deosebit de important pentru investitori și acționari, care ar trebui să cunoască situația reală din bancă. Deponenții, aducându-și economiile la MAIB, analizează situația, o compară cu cea din alte bănci, făcând alegerea potrivită în favoarea băncii noastre. Vreau să remarc nivelul profesional destul de înalt al clienților care formează portofoliul de depozite în banca noastră.

De aceea, noi, cei de la MAIB, întotdeauna am abordat realist problema formării fondurilor de risc, fapt care tradițional a caracterizat banca noastră pe piață.

Și încă un detaliu important. Atât societatea, cât și investitorii, precum și cei care scriu superficial și neprofesional despre creditele neperformante și bat alarma, dar și cei care, din păcate, citează și iau în serios această informație, trebuie să ia în considerare procesul de migrare a unor astfel de credite.

După o perioadă scurtă de timp, creditele din categoria „C” pot reveni în categoria „B”. Căci dacă am restructurat, prelungit sau modificat termenii și calendarul de rambursare al creditului, acesta ajungând în categoria „C”, peste șase luni, cu condiția respectării stricte a graficului creditului și a ratelor, împrumutul revine în categoria „B”.

Rezultă că „gura de aer” propusă clientului de bancă, l-a ajutat să se însănătoșească și să se încadreze în graficul rambursării creditului.

„I.”: Situația cu creditele neperformante a influențat cumva abordarea mai riguroasă a băncii la acordarea creditelor noi?

S.C.: Actualmente băncile revizuiesc abordările riscurilor în creditare. Dacă e să ne referim la banca noastră, așa remarcă tendința de diminuare a creditelor mari acordate unui client. Normativul BNM în vigoare stabilește că putem acorda credit nu mai mare de 15% din CNT al băncii. Dar în interiorul băncii noi am stabilit limitări proprii la acordarea creditelor clienților mari sau unui grup de companii. Practica demonstrează că împrumuturile mici, inclusiv creditele pentru persoanele fizice, de regulă, creează mai puține probleme pentru bănci. Doar în cazul în care un client mare se confruntă cu dificultăți, aceasta imediat se răsfrânge asupra băncii. Politica de creditare trebuie să fie foarte flexibilă, atașată strâns la condițiile pieței și mediului de afaceri, precum și riscurilor existente pe piață.

„I.”: Iar dacă aceste 15% de la CNT de acordat, să zicem, la 30 persoane?

S.C.: Probabilitatea că toate aceste persoane vor întâmpina dificultăți este destul de mică. Aproape cinci din ele ar putea trece în categoria creditelor neperformante, dar în schimb 25 vor rambursa creditele la termen. Este foarte important de calculat și perceput toate riscurile: riscul de țară, riscurile de ramură în care activează persoana, riscurile regiunii în care se exportă produsele, precum și riscurile aferente întreprinderii. Toate acestea în ansamblu trebuie să minimizeze riscul că, în timp, creditul poate deveni neperformant și cauza clasificarea acestuia de către bancă în categoria „C”.

„I.”: Cine anume la MAIB calculează riscurile de credit?

S.C.: În banca noastră, cu ajutorul consultanților externi a fost creat și funcționează cu succes o Diviziune specială a riscurilor. În comun cu subunitățile care au acordat creditul, specialiștii diviziunii respective, la propriu și la figurat, urmăresc fiecare credit de la data acordării și până la rambursarea integrală. Și toate procedurile aferente acestui proces de urmărire, la fiecare etapă, sunt complet transparente.

„I.”: În anul 2016 economia Republicii Moldova s-a contractat cu 0,5%, în prima jumătate a anului

2016 este înregistrată o creștere a PIB-ului de 1,3%. Potrivit noilor prognoze ale Băncii Mondiale, la finele anului 2016, economia Moldovei va înregistra o creștere de 2,2%. În ce măsură această creștere poate diminua indicatorul creditelor neperformante din portofoliu?

S.C.: Agenții economici trebuie să dispună real de piețe de desfacere ca să crească exporturile și încasările valutare din export. Dar pentru aceasta, mediul de afaceri moldovenesc trebuie să genereze produse competitive, micșorând prețul de cost al acestora. Această abordare, pe care MAIB o promovează întotdeauna printre clienții săi, deja la prima etapă va influența pozitiv situația financiară a companiilor, care, în lanț, se va răsfrânge pozitiv și la rambursarea creditelor, înviiorând economia și crescând PIB-ul, iar în final – diminuând ponderea creditelor neperformante.

„I.”: Pe acest lanț ați menționat că un rol important îl are și costul de creditare, deoarece acesta se răsfrânge în mod direct asupra prețului de cost al produselor, care urmează a fi competitive.

S.C.: Într-adevăr, unul din elementele structurii prețului de cost al produselor sunt cheltuielile pentru dobânzile la credit. Recent, MAIB a diminuat din nou rata dobânzii la credite cu tocmai 2 puncte procentuale. Și am făcut aceasta nu doar pentru creditele noi acordate, ci pe întreg portofoliul de credite al băncii. Diminuarea a avut un impact și asupra condițiilor de atragere a mijloacelor în depozite. Apropos, MAIB a efectuat acest pas deja pentru a șaptea oară, după ce BNM a început să diminueze rata de bază.

„I.”: Nu va îngreuna această diminuare a ratelor dobânzilor îndeplinirea de către MAIB a planului la profit?

S.C.: Nu. Cred că, în realitate, acest indicator va fi un pic mai mare decât planul, necătând la faptul că vom constitui fondul de risc pentru toate creditele neperformante ținând cont de starea reală a economiei și de situația pe piațe. Voi repeta, dar cel mai important este ca împrumuturile neperformante să fie bine gestionate și cu timpul, acestea neapărat vor fi rambursate. În caz contrar, în privința acestora vor fi inițiate procedurile respective de recuperare silită a creditelor, în rezultatul cărora are loc rambursarea în capitalul băncii a banilor din fondul de risc.

„I.”: Și totuși, cum ar trebui să reacționeze un om simplu la un nivel destul de ridicat al raportului creditelor neperformante la portofoliul de credite, cunoscând că, în trei bănci, din care au fost sustrași bani, au fost credite similare?

S.C.: Am sentimentul că societatea a ajuns la acel moment, în care este necesară o discuție profesională despre astfel de credite, atașându-le la situația reală în economie. Orice discuție la acest subiect urmează a fi efectuată cu înțelegerea esenței creditelor neperformante la nivelul comunității bancare, Asociației băncilor și BNM.

Doresc să accentuez că, personal, împărtășesc sentimentele și îngrijorările acelor persoane care manifestă o precauție excesivă, așa spune chiar o anumită furie din

cauza celor întâmplare în cele trei bănci. Totodată, sunt categoric împotriva când în cadrul discuțiilor neprofesionale privind creditele neperformante, participanții la discuții dramatizează, admitând ideea greșită că aceasta poate să se asemene cu schemele din cele trei bănci. Este intolerabil acest mod de gândire, deoarece astfel putem distruge tot sistemul bancar.

Într-adevăr, sunt de acord că pot fi întrebări referitor la creditele neperformante, dar acestea pot fi soluționate în mod obișnuit într-o perioadă anumită de timp. Nu pot cunoaște situația în tot sistemul bancar al țării, dar dacă ne referim la situația în MAIB, toate aceste credite, sută la sută sunt transparente din momentul acordării și până în prezent, când au fost clasificate în categoria neperformante. Dacă creditul este acordat pe un termen de 4 ani, nici la nivel teoretic nu este posibil de estimat 100% din riscuri. Acest fapt este și mai dificil, dacă nu chiar imposibil, în condițiile situației economice din Republica Moldova, în regiuni și pe piețele externe, pe care se exportă produsele moldovenești.

„I.”: Permiteți-mi să precizez, susțineți că un credit neperformant din MAIB, nici la nivel ipotetic nu poate fi legat de escrocherie sau furt?

S.C.: În MAIB acest fapt este categoric exclus. De aceea, recomand ca în cadrul discuțiilor despre credite neperformante, să nu se admită nici voluntar, nici involuntar ideea că poate fi vorba despre un furt similar celui din cele trei bănci. De fapt, nici acolo încă nu s-a stabilit că toate creditele au fost acordate cu încălcări. Deși, personal, conștientizez că, reieșind din cele întâmplare în sistemul bancar societatea este alarmată. Iar sarcina specialiștilor și profesioniștilor este de a explica esența creditelor neperformante, pentru a nu crea panică și neliniște nefondată din cauza neînțelegerii esenței chestiunii.

Tuturor debitorilor ale căror credite au fost clasificate în categoria neperformante, le este caracteristică aceeași situație: afacerea a scăzut, nu mai au aceleași volume de vânzări ca anterior, rezultatul financiar este negativ. Toate acestea instantaneu conduc la modificarea categoriei creditelor acestor clienți, fiind atribuită „eticheta” de „neperformante”. Dar acest lucru încă nu înseamnă că împrumutul, pentru care banca dispune de gaj, este 100% nerambursabil.

„I.”: În opinia dumneavoastră, pe termen scurt, ce ar putea influența pozitiv procesul de creditare în bănci?

S.C.: Acum este important ca toți să depună eforturi pentru a relansa economia. Antreprenorii trebuie să fie încrezuți în planurile și acțiunile lor. La moment, nu vedem proiecte investiționale serioase, atât la nivel de țară, cât și de afaceri. Sper că în curând Guvernul va semna un program cu FMI, vor fi reluate finanțările externe, și astfel de proiecte vor fi tot mai multe și în sectorul public și în cel privat. Acest fapt va permite să schimbăm situația privind calitatea portofoliului de credite, atât cu referință la volumul creditelor neperformante, cât și în raport cu portofoliul de credite, indicatori care vor scădea.

„I.”: Vă mulțumim pentru intervenție!

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 3-7 octombrie 2016)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Pondere VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Piața reglementată									
03.10.16 13:01	MD14GINA1004	S.A."BS-LEASING GRUP"	100,00	100	10000,00	Vinzare Cumparare	94324	0,11	100,00
03.10.16 13:03	MD14GINA1004	S.A."BS-LEASING GRUP"	100,00	27332	2733200,00	Vinzare Cumparare	94324	28,98	100,00
04.10.16 13:01	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	28,00	8397	235116,00	Vinzare Cumparare	10916660	0,08	10,00
04.10.16 13:01	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	28,00	1020	28560,00	Vinzare Cumparare	10916660	0,01	10,00
05.10.16 13:01	MD14PANC1009	SA "PAN - COM"	12,00	791	9492,00	Vinzare Cumparare	139189	0,57	10,00
06.10.16 13:01	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	28,00	2000	56000,00	Vinzare Cumparare	10916660	0,02	10,00
06.10.16 13:01	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	28,00	200	5600,00	Vinzare Cumparare	10916660	0,00	10,00
06.10.16 13:01	MD14SPTC1003	SA "SPERANTA-TC"	1,70	6100	10370,00	Vinzare Cumparare	222920	2,74	1,00
07.10.16 11:44	MD14MCDE1000	SA "CULINARIE DECEBAL"	148,00	13713	2029524,00	Oferta publica pe piata secundara	41155	33,32	2,00
Total				59653	5117862,00				
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)									
06.10.16 13:01	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	32,67	9435	308241,45	Vinzare Cumparare	1450295	0,65	40,00
Total				9435	308241,45				

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru perioada 03.10.2016-07.10.2016

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„SEVMEC” S.A., CIMIȘLIA	MD14SEME1001	10	12	852	23915,64	0,34
2	„FREGATA” S.A., HÎNCEȘTI	MD14FREG1009	1	2	3 294	3294,00	0,36
3	„JLC-INVEST” S.A., CHIȘINĂU	MD14JLIN1008	F/VN	1	856	453,68	0,00
4	„IONEL” S.A., CHIȘINĂU	MD14NELI1003	4	1	2 479	24294,20	0,03
5	„BTA-7” S.A., ȘTEFAN VODĂ	MD14BTAS1001	10	2	265	7155,00	0,34
6	„RESTAURATORUL” S.A., CHIȘINĂU	MD14REST1009	9	1	2 918	77035,20	3,21
Total				19	10664	136147,72	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„IONEL” S.A., CHIȘINĂU	MD14NELI1003	4	1	1607	6428,00	0,02
2	„FREGATA” S.A., HÎNCEȘTI	MD14FREG1009	1	2	2257	2257,00	0,24
3	„CODREANCA” S.A., CĂLĂRAȘI	MD14CODR1003	10	1	1269	12690,00	0,70
4	„TIREX-PETROL” S.A., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	1	575	3450,00	0,00
5	„TRANSCON-M” S.A., CHIȘINĂU	MD14SCON100	10	1	212	2120,00	0,01
6	„ZORILE” S.A., CHIȘINĂU	MD14ZORI1001	18	1	16	288,00	0,00
7	„TEBAS” S.A., CHIȘINĂU	MD14TEBS1007	10	1	129	1290,00	0,00
8	„AGROTRANS” S.A., EDINEȘI	MD14RANS1009	10	1	13422	134220,00	27,88
9	„DAAC HERMES GRUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14MARS1002	1	1	816	816,00	0,00
10	„CPL FAG” S.A., CHIȘINĂU	MD14FAGC1000	10	3	435	4350,00	0,07
Total				13	20738	167909,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„METALFEROS” S.A., GHIDIGHICI	MD14METF1009	10	1	10	100,00	0,00
2	„ZORILE” S.A., CHIȘINĂU	MD14ZORI1001	18	1	58	1044,00	0,00
3	„SUCCES” S.A., CHIȘINĂU	MD14CCES1005	10	1	35214	352140,00	19,02
4	„GEMENI” S.A., CHIȘINĂU	MD14GEMN1004	2	1	98	196,00	0,00
5	„MEGA PRIM” S.A., CHIȘINĂU	MD14EGAP1006	4	1	128	512,00	0,00
6	„PAN-COM” S.A., CHIȘINĂU	MD14PANC1009	10	1	1119	11190,00	0,80
7	„BUCURIA” S.A., CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	1	65	650,00	0,00
Total				7	36692	365832,00	

Tipul tranzacției: Răscumpărarea valorilor mobiliare de către emitent în condițiile art. 79 din Legea privind societățile pe acțiuni

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„PLAI BASARABEAN” S.A., CHIȘINĂU	MD14BASI1004	4	3	45100	490585,00	73,38
Total				3	45100	490585,00	

Tipul tranzacției: Succesiunea valorilor mobiliare în urma reorganizării sau lichidării persoanei juridice acționar

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„FREGATA” S.A., HÎNCEȘTI	MD14FREG1009	1	1	720 515	720515,00	77,85
Total				1	720 515	720515,00	

Tipul tranzacției: Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor în formă de valori mobiliare

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„FREGATA” S.A., HÎNCEȘTI	MD14FREG1009	1	1	1037	1037,00	0,11
Total				1	1037	1037,00	

Poziții deschise pe piața reglementată și MTF la data de 12.10.2016

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1064,02	36605,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1054,71	389760,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1075,00	127,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1250,00	7,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	97,00	945,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	567,00	40,00	0,00
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	97,00	400,00
MD14RUNT100	SA "1000 MARUNTISURI"	100,00	10,00	0,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	60,00	6055,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14INAU100	SA "INTERAUTOTRANS"	0,00	16,00	985,00
MD14DANA100	SA "DANA"	0,00	25,00	8000,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	375,00
MD14TCTC100	SA "TUTUN-CTC"	0,00	30,00	505,00
MD14TIRE100	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14TIRP100	SA IM "TIREX PETROL"	0,00	16,00	287,00

Stimate acționar al S.A. "Drumuri - Cahul"

Consiliului societății anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Drumuri - Cahul" la 18 noiembrie 2016, pe adresa: or. Cahul, str. Mihai Viteazul, nr. 25, în incinta societății. Înregistrarea acționarilor între orele 10:30-11:00. Începutul adunării la ora 11:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la suplinirea membrilor Consiliului societății.
2. Legalizarea semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul - verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor.

Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. "Drumuri - Cahul" va fi ținută cu prezența acționarilor sau reprezentanții lor, prezentând buletinul de identitate sau procura perfectată, în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală extraordinară a acționarilor va fi întocmită la situația de 11 octombrie 2016, de către R. I. "Registru - Corect" S.A.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi începând cu 7 noiembrie 2016, între orele 08:00-17:00, la sediul societății pe adresa or. Cahul, str. Mihai Viteazul, nr. 25.

SA Firma de construcție a drumurilor "EDILITATE"

invită persoanele interesate să prezinte oferte de livrare a următoarelor materiale:

- Bitum BND 60/90; 50/70; 70/100;
- Greblură de granit fr. 0-5 (Gaivoron);
- Pietriș granit fr. 5-10; 10-15;
- Pietriș M-600-800 fr. 5-20; 20-40 (Beleavint);
- Pietriș M-400 fr. 5-20:20-40; 40-70;
- Nisip spălat-cernut;
- Ciment M-400;
- Carburanți (benzină, motorină, ulei);
- Gaz (metan, propan-butan);

Plicurile cu oferte cu prescripția "Pentru participare la concurs" se depun până pe data de 21.10.2016, ora 14.00, pe adresa: mun. Chișinău, str.M. Eminescu, 49.

Relații la tel.: 022-212329;
022-220413; 022-224468.

SA "BS-LEASING GRUP",

anunță despre schimbările în lista deținătorilor importanți de acțiuni și anume: achiziționarea pe piața reglementată a BVM de către: "PACIFIC LEASING" SRL /IDNO 1014600043294/ - a 24732 acțiuni, ceea ce constituie 29,083% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot plasate ale societății.

Stimat acționar a SA «Orhei-Vit»

Conform Hotărârii Consiliului din 07 octombrie 2016 informăm despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. «Orhei-Vit» cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 31.10.2016 ora 14-00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Industrială, 40. Începutul înregistrării - ora 13:15. Încheierea înregistrării - ora 13:55.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea Codului guvernării corporative S.A. «Orhei-Vit».
2. Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul și regulamentele S.A. «Orhei-Vit».

Lista acționarilor, cu dreptul de participare la adunare, este întocmită la data de 07 octombrie 2016. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele la ordinea de zi începând cu 21.10.2016, în zilele lucrătoare între orele 10.00-16.00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Industrială, 40, anticamera.

Pentru a participa la adunare, acționarii trebuie să posede buletinul de identitate, reprezentanții acționarilor - buletinul de identitate și procura, legalizată în conformitate cu Legea cu privire la „Societățile pe Acțiuni”.

Informații la: (022) 835-402.
Director General

“Culinăria M.C. DECEBAL” SA

Avizul privind rezultatele ofertei de preluare obligatorie a acțiunilor emise de “Culinăria M.C. DECEBAL” SA

data: 12.10.2016

Perioada de derulare a ofertei: 15 zile calendaristice, cuprinse între 21.09.2016 – 05.10.2016.
Numărul și data hotărârii CNPF privind aprobarea prospectului ofertei de preluare: nr. 46/6 din 09.09.2016.

Datele de identificare ale Ofertantului și ale persoanelor care acționează în mod concertat cu ofertantul:

Societatea cu Răspundere Limitată «RBT -Capital», IDNO – cod fiscal 1015600021309, adresa juridică MD-2015, str. N. Zelinski, 7, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Persoana care acționează în mod concertat cu ofertantul – Bilinkis Alexandr, c. p. 0962903545009 (președintele Consiliului “RBT-CAPITAL” SRL).

Datele de identificare a Emitentului valorilor mobiliare care au făcut obiectul ofertei de preluare: Societatea pe acțiuni “Culinăria M.C. DECEBAL”, IDNO – cod fiscal 1003600009397 din 14.11.2006, adresa juridică MD-2015, str. N. Zelinski, 7, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Numărul de valori mobiliare deținute anterior inițierii ofertei de preluare de Ofertant și de către persoanele cu care acționează în mod concertat:

- Ofertantul deține 25 879 acțiuni, ce constituie 62,88%;
- Persoanele care acționează în mod concertat cu Ofertantul dețineau 392 acțiuni, ce constituie 0,95%;

Datele de identificare ale Intermediarului ofertei: Societatea de Investiții “Pro Invest Capital” S.A., IDNO – cod fiscal 1002600036819 din 09.07.2009, adresa juridică MD-2015, str. N. Zelinski, 7, of. 510, mun. Chișinău, Republica Moldova. Licența de categoria “B”, seria CNPF nr. 000827 din 09.04.2015 cu termen nelimitat.

Locul de derulare a ofertei de preluare: Oferta a fost desfășurată la data de 07.10.2016 cu folosirea exclusivă a sistemului pieței reglementate administrat de către Bursa de Valori a Moldovei S.A.

Numărul și procentul de valori mobiliare care au făcut obiectul ofertei de preluare: 14 884 acțiuni, reprezentând 36,17% din capitalul social al Emitentului.

Prețul valorilor mobiliare în cadrul ofertei: 148,00 lei per acțiune

Numărul și procentul de valori mobiliare propuse spre vânzare și efectiv achiziționate în cadrul ofertei:

Propuse spre vânzare: 13 713 acțiuni, reprezentând 33,32% din capitalul social al Emitentului.

Achiziționate efectiv: 13 713 acțiuni, reprezentând 33,32% din capitalul social al Emitentului.

Suma totală plătită pentru valorile mobiliare achiziționate în cadrul ofertei de preluare: 2 029 524,00 lei

Deținerea de valori mobiliare ale Ofertantului (și către persoanele cu care acesta acționează în mod concertat) după derularea ofertei de preluare:

- Ofertantul deține 39 592 acțiuni, ce constituie 96,20%;
- Persoanele care acționează în mod concertat cu Ofertantul dețin 392 acțiuni, ce constituie 0,95%;
- Ofertantul împreună cu persoanele cu care acționează în mod concertat deține 39 984 acțiuni, ce constituie 97,15%.

Derularea procedurii de achiziționarea obligatorie conform art. 31 alin. (3) din Legea privind piața de capital:

OFERTANTUL DECLARĂ:

1. Alți deținători de valori mobiliare de aceeași clasă sînt în drept să adreseze Ofertantului cerere de achiziționare obligatorie în termen de cel mult 3 luni de la expirarea duratei ofertei de preluare efectuate de Ofertant. La expirarea termenului de 3 luni, deținătorii de valori mobiliare pierd dreptul de a cere achiziționarea obligatorie pînă la derularea unei noi oferte de preluare de către ofertant sau după desfășurarea adunării generale anuale a acționarilor.
2. Perioada de înaintare a cererilor: 06.10.2016 – 06.01.2017
3. Prețul de achiziționare obligatorie: 148,00 lei per acțiune
4. Locul de recepționare a cererilor: la sediul Ofertantului amplasat pe adresa MD-2015, str. N. Zelinski, 7, mun. Chișinău, Republica Moldova, telefon de contact (022) 52 81 81 în zile de lucru între orele 10.00 – 16.00.
5. Modul și termenul de plată: Ofertantul efectuează plățile pentru achiziționarea valorilor mobiliare în termen de cel mult 2 săptămîni de la data depunerii de către deținătorul de valori mobiliare a cererii de achiziționare obligatorie.

Ofertant “RBT-Capital” SRL

S.A. “RESTAURANTUL VIS-A-VIS RETRO”

COMUNICĂ:

La data 07.10.2016 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor “Restaurantul Vis-a-Vis Retro” S.A., cu prezența acționarilor. Pentru participare la adunare s-au înregistrat acționari care dețin în comun 91,4% (102744 acțiuni) din numărul total al acțiunilor cu drept de vot al Societății.

ADUNAREA A APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRĂRI PE MARGINEA ÎNTREBĂRIILOR DIN ORDINEA DE ZI:

1. “Aprobarea încheierii tranzacțiilor societății. “Cu 102744 voturi “pentru” s-au adoptat hotărârile:
 - 1.1 Se aprobă înstrăinarea imobilelor cu nr. cadastrale: 0100413.175.01.200, 0100413.175.01.202, 0100413.132.01.203 la valoarea de piață stabilită conform raportului de evaluare întocmit de un evaluator licențiat.
 - 1.2 A împuternici Organul executiv să pregătească actele necesare și să semneze din numele societății contractele de vânzare-cumpărare a imobilelor.
 - 1.3 Se aprobă încheierea de către Societate cu compania de audit “Audit – Real” SRL a contractului privind executarea controlului situației financiare interimare a Societății pentru 9 luni a anului 2016, cu stabilirea cuantumului retribuției serviciilor acesteia în mărime de 9000 lei.
2. “Confirmarea tranzacțiilor încheiate de către societate. “ S-au aprobat două tranzacții cu conflict de interese, încheiate de către Societate cu acționarul Societății SRL “Nord-Activ”, deținător a 52684 acțiuni și cu administratorul fiduciar al societății SRL “Logistic Affairs”, după cum urmează:
 - 2.1 Cu 85890 voturi “pentru” s-a adoptat hotărârea: Se confirmă contractul de împrumut în sumă de 610000 lei cu stabilirea dobânzii de 8% anual, încheiat la data 22.08.2016 între Societate și acționarul SRL “Logistic Affairs”.
 - 2.2 Cu 102744 voturi “pentru” s-a adoptat hotărârea: Se confirmă contractul de împrumut în sumă de 490000 lei cu stabilirea dobânzii de 6% anual, încheiat la data 21.09.2016 între Societate și administratorul fiduciar SRL “Logistic Affairs”.

SA „CA 2811”

La 06 octombrie 2016 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „CA 2811” pe adresa: or. Orhei, str. Unirii, 49.

LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. A fost aleasă noua componentă a consiliului societății pe un termen de 4 ani, și anume: Colev Dmitri, Denis Ovcear, Bugzan Vitalie, Kushnirenko Emilia, Kushnirenko Valery și Dziundzeac Evghenii în rezervă.
2. A fost aleasă noua componentă a comisiei de cenzori pe un termen de 4 ani, și anume: Coleva Vera, Rusu Diana, Savva Natalia și Radeanu Otilia în rezervă.

“SPERANȚA-TC” S.A.

În conformitate cu prevederile art. 125 al Legii 171 din 11.07.2012 SPERANȚA-TC S.A., înregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003600111616 la data de 22.11.1993, cu sediul pe adresa str. Dokucaev V, 13, mun. Chișinău, tel/fax 022 72 76 36, emitent, ale cărui valori mobiliare cod ISIN MD14SPTC1003 sunt admise la tranzacționare pe piața reglementată administrată de Bursa de Valori a Moldovei SA, informează privind deținerile impoartante de acțiuni.

Data tranzacției	06.10.2016	06.10.2016
Identificarea deținătorului de valori mobiliare	Osipov Dmitri	Rotari Antonina
Numărul, cota valorilor mobiliare deținute pînă la tranzacție	5100/2,29%	6100/2,73%
Numărul, cota valorilor mobiliare obținute/înstrăinate în cadrul tranzacției	+6100/2,73%	-6100/2,73%
Numărul, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacție	11200/5,02%	0/0,00%
Numărul, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacție în comun cu persoanele ce activează în mod concertat	11200/5,02%	0/0,00%

CA “Donaris Vienna Insurance Group” SA

COMUNICAT INFORMATIV

Organul executiv al Companiei de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA comunică, că la data 06.10.2016 a avut loc Adunarea Generală extraordinară a acționarilor Societății. Adunarea a fost ținută după adresa: mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 15/7. La Adunare au fost reprezentate 99,9869% din numărul total de acțiuni cu drept de vot ale Societății. Adunarea a înrunit cvorumul și a fost în drept să aprobe decizii.

ADUNAREA A ADOPTAT URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

1. A fi aprobat Codul de Guvernanță Corporativă al Companiei în redacție nouă. Textul integral actualizat al Codului de Guvernanță Corporativă a fi publicat pe pagina web al Companiei.
2. Semnătura secretarului Societății de pe Procesul verbal de înregistrare a participanților la Adunarea extraordinară generală, precum și semnăturile Președintelui și secretarului Adunării de pe Procesul – verbal al Adunării, a fi autentificate de către Comisia de Cenzori.

Organul executiv al CA “Donaris Vienna Insurance Group” SA

Consiliul SA „Moldtehmed”

a hotărît de a petrece Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor la data de 27 octombrie 2016 la ora 11.00, în incinta întreprinderii situată în mun. Chișinău str.M. Dragan, 19 în sala de ședințe.

ORDINEA DE ZI

1. Alegerea președintelui și membrilor consiliului „MOLDEHMED” SA.
2. Alegerea președintelui și a membrilor comisiei de cenzori „MOLDEHMED” SA.
3. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale extraordinare anuale „MOLDEHMED” SA.
4. Desemnarea persoanei responsabile de a înregistra modificările și completările corespunzătoare în actele de constituire a „MOLDEHMED” SA în Camera Înregistrării de Stat.

Materialele ordinii de zi pot fi consultate în zilele de lucru începînd cu 17 octombrie 2016 în blocul administrativ de la ora 9.00-14.00.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este alcătuită în baza datelor de la 07 octombrie 2016.

Înregistrarea la ora 10.00. Începutul adunării la ora 11.00.

A dispune de acte care confirmă identitatea. Informații la telefon 069737868

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**ВБ пересмотрел в сторону
повышения прогноз роста
экономики Молдовы**

3

**Сергей Чеботарь:
«Неблагополучные кредиты нельзя
рассматривать в отрыве
от ситуации в экономике»**

4

С 2017 года Moldova Business Week будет проводиться два раза в год

Неделя бизнеса в Молдове Moldova business week (MBW) с 2017 г. будет проводиться дважды в год. Об этом на пресс-конференции по случаю завершения MBW-2016 сказал замминистра экономики Виталие Юрку.

Как передает «ИНФОТАГ», он сообщил, что в завершившейся неделе приняли участие 1,5 тыс. человек, среди которых предприниматели, эксперты, инвесторы и представители государственной администрации из 13 стран.

«За последние несколько дней удалось обсудить с предпринимателями основные проблемы бизнес-среды Молдовы. Правительство представило отчет о мерах, принятых для улучшения ситуации, а также поделилось планами на будущее», – сказал замминистра.

По его словам, 15 октября в Страшенской субзоне Свободной экономической зоны «Бельцы» будет запущен инвестиционный проект итальянской компании по созданию завода по производству электрического кабеля. Проект предусматривает инвестиции в 20 млн евро.

Директор Организации по привлечению инвестиций и продвижению экспорта из Молдовы (МІЕРО) Виталие Захария считает, что Неделя бизнеса в Молдове в этом году прошла с успехом и вызвала большой интерес у экономических агентов.

«Это хороший пример повышенного интереса предпринимателей и внешних партнеров к Молдове», – сказал он.

Справка «ИНФОТАГ»: Moldova Business Week – 2016 организовано Министерством экономики Молдовы в сотрудничестве с Ассоциацией деловых людей Молдовы, Организацией по развитию малых и средних предприятий, Агентством по туризму, а также торгово-промышленными палатами РМ и США.

Курс валют
на 12.10.2016

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	19.8012
EUR	1	21.9457
UAH	1	0.7660
RON	1	4.8884
RUB	1	0.3173

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

**Внимание
читателей!**

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Внимание!

На главной странице сайта газеты появилась новая рубрика «Собрания АО», где представлена информация о датах предстоящих общих собраний акционеров на неделю.

**Вниманию компаний – субъектов
публичного интереса!**

Оператор Официального механизма накопления информации ÎS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации начал работу по электронному адресу <http://emitent-msi.market.md>.

**Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445**

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Pressinform-Curier (022) 237187
Агентство “Ediții Periodice” (022) 233740

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку, состоявшегося 07 октября 2016 года, был принят ряд решений.

Рассмотрев заявление и представленные материалы, Административный совет НКФР принял решение разрешить реорганизацию Акционерного общества COLOANA MECANIZATĂ DE CONSTRUCTII путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

Учитывая, что в результате проверок были выявлены различные нарушения требований законодательства, допущенные АЕІ SCULENI, Административный совет НКФР принял решение приостановить на 6 месяцев действие лицензии этой ассоциации серии CNPF №000117, выданной 26.02.2009 на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций категории «В», и начать процедуру привлечения к административной ответственности исполнительного директора и главного бухгалтера АЕІ SCULENI, отозвать их с должностей ассоциации и вывести из состава руководства. Кроме того, было решено предписать членам совета ассоциации назначить исполнительного директора и главного бухгалтера в течение месяца с момента вступления решения в силу. Также члены совета АЕІ SCULENI были предупреждены о том, что, в случае невыполнения положений решения, будут применены меры, предусмотренные действующим законодательством, правоохранительным органам отправлены материалы по нарушениям, а АЕІ SCULENI обязано ежемесячно представлять Национальной комиссии по финансовому рынку отчет о принятых мерах для соответствия требованиям законодательства.

В то же время принято решение приостановить операции на текущих и депозитных счетах АЕІ SCULENI до соответствия деятельности ассоциации требованиям законодательства, за исключением операций пополнения соответствующих счетов, отчислений в национальный публичный бюджет и платежей Национальной комиссии по финансовому рынку, предусмотренных законодательными актами. Приостановлены и операции по инвестициям АЕІ SCULENI в Фонд ликвидности, управляемый АЕІ ASOCIAȚIA CENTRALĂ A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT. Согласно решению НКФР, операции снятия денежных средств с указанных счетов и из Фонда ликвидности будут проводиться с предварительного согласия Национальной комиссии по финансовому рынку, кроме того, принято решение проинформировать об этом Главную государственную налоговую инспекцию, коммерческие банки и АЕІ ASOCIAȚIA CENTRALĂ A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT.

Рассмотрев представленное заявление, Административный совет НКФР принял решение с 29 октября 2016 года выдать страховому-перестраховочному брокеру PRACTIC-ASIG SRL лицензию на право осуществления посреднической деятельности в страховании на неограниченный срок по адресу: ул. Александру чел Бун, 57, оф. 01, мун. Кишинев.

Также в ходе заседания Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензию:

– Страховой компании DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA серии CNPF №000842, выданную 29 марта 2011 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с исключением следующего адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: ул. Гагарина, 79/А, г. Каушаны;

– Страховой компании GALAS SA серии CNPF №000777, выданную 12 февраля 2009 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с включением следующих адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность: ул. П. Заднипру, 1, г. Сынжерей; ул. Б. Главан, 2В, оф. 3, г. Сынжерей;

– Акционерного общества MOLDASIG серии CNPF №000707, выданную 1 ноября 2008 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с исключением следующего адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: ул. Каля Ешилор, 77, мун. Кишинев.

В ходе заседания Административный совет НКФР принял решение выдать Международной страховой компании ASITO SA предварительное согласие на снятие денежных средств с депозитного счета в долларах США и размещение их на текущем счете в леях для выполнения обязательств по выплате страховых возмещений лицам, потерпевшим ущерб, осуществление выплат согласно требованиям о расторжении договоров страхования и выплаты дополнительного пенсионного страхования за 2013 год, с предписанием CIA ASITO SA проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку в день оплаты, но не позднее следующего за ним дня, о проведении указанных платежей операций с приложением доказательных документов, и обратить внимание CIA ASITO SA и BC MOLDINDCONBANK SA о необходимости использования финансовых средств только для выполнения обязательств по выплате страховых возмещений лицам, потерпевшим ущерб, по предварительному согласию НКФР.

Кроме того, Международной страховой компании ASITO SA было выдано предварительное разрешение на снятие денежных средств с депозитного счета в долларах США для выполнения требований, направленных AVUS Португалия, а денежные средства, полученные от возврата доли перестраховщика, в этом случае должны быть возвращены на депозитный счет в долларах США. Обратил внимание CIA ASITO SA и BC MOLDINDCONBANK SA о необходимости использования финансовых средств исключительно для выполнения обязательств по оплате требований, направленных AVUS Португалия, по предварительному согласию НКФР.

В целях обеспечения соблюдения требований законодательства по отношению к обязанности переводить страховщику страховые премии, полученные от его имени в сроки, указанные в мандатном договоре, Административный совет НКФР принял решение приостановить операции на банковских счетах Страхового-перестраховочного брокера SGT ASIG CONSULTING SRL и страховых агентов DECASIG SRL, SEBCOS GRUP SRL, GRAND PARTNER SRL и TRANZASIG PRIM SRL, за исключением операций пополнения указанных счетов, до оплаты в полном объеме долгов, зарегистрированных перед Международной страховой компанией ASITO SA, согласно требованиям законодательства. Предусмотрено, что операции по снятию денежных средств будут осуществляться руководством указанных посредников с предварительного согласия Национальной комиссии по финансовому рынку. Принято решение уведомить Главную государственную налоговую инспекцию и коммерческие банки о наложенных на указанных посредников ограничениях.

Energosom возглавила список 10 самых доходных компаний Молдовы

Согласно ежегодному рейтингу SEE TOP 100, подготовленному компанией SeeNews, доходы Energosom в 2015 г. составили 199,6 млн евро (+286,8% по сравнению с 2014 г.). В прошлогоднем рейтинге компания занимала лишь шестое место.

В десятку самых доходных компаний Молдовы в 2015 году авторы исследования также включили: Orange Moldova – 118,3 млн евро (-0,12%); Termoelectrica – 109,9 млн евро (+32,6%); Moldtelecom – 107,8 млн евро (+6,1%); Red Union Fenosa – 69,5 млн евро (-66,1%); Tirez-Petrol – 68,6 млн евро

(-12,6%); Moldcell – 52,9 млн евро (+9,7%); Supraten – 51,2 млн евро (+12,4%); Sudzucker Moldova – 48,5 млн евро (-13,04%); Lafarge Ciment – 38 млн евро (+7,96%).

Стоит отметить, что чистую прибыль получили шесть из первой десятки самых доходных компаний Молдовы: Red

Union Fenosa – 24,2 млн евро, Lafarge Ciment – 8,8 млн евро, Moldtelecom – 4,4 млн евро, Tirez-Petrol – 1,1 млн евро, Supraten – 0,65 млн евро, Energosom – 0,11 млн евро.

Termoelectrica понесла убытки на 16,8 млн евро (в 2014 г. убытки составляли 0,5 млн евро), а Sudzucker Moldova – 1,05 млн евро (2014 г. – 1 млн евро). О прибыли двух компаний из рейтинга информации нет.

InfoMarket

Минфин передал Нацбанку облигации на 13 341 200 000 леев взамен кредитов Banca de Economii, Banca Sociala, Unibank

Министерство финансов выпустило и передало Национальному банку (НБМ) государственные облигации на 13 341 200 000 леев, взамен предоставленным в 2014-2015 гг. кредитам Banca de Economii, Banca Sociala u Unibank, из которых мошенническим способом вывели \$1 млрд. Эмиссия равна сумме кредитов, которые не были погашены банками на день эмиссии облигаций государства.

Как передает агентство «ИНФОТАГ», сумма в 13 341 200 000 леев разделена на 25 выпусков облигаций со сроком погашения от 1 года до 25 лет. Облигации со сроками погашения 1-9 лет выпущены с фиксированной процентной ставкой 1,4%, а со сроками 10-25 лет – 5,3%. Проценты будут выплачиваться каждые полгода, за исключением процентов за первый год выпуска, которые будут выплачены в конце года.

При определении эффективной процентной ставки для всех выпусков государственных облигаций был принят во внимание годовой уровень инфляции в 5%. Эффективная процентная ставка по данным облигациям, определенная на уровне целевого показателя инфляции, позволит сохранить в реальном выражении размер задолженности на момент выпуска облигаций.

Решение вопроса с гарантией, под которую НБМ предоставил банкам срочные кредиты, было одним из условий МВФ для утверждения трехлетней Программы сотрудничества с финансовой помощью фонда в сумме \$180 млн. Утверждение Программы Советом директоров МВФ 19 октября может разморозить внешнее финансирование РМ, которого она лишилась в середине 2015 г. Тогда внешние партнеры, в частности Всемирный банк и Евросоюз, заморозили финансовую поддержку до подписания правительством Меморандума с МВФ.

Ранее премьер-министр Павел Филип заявлял, что утверждение МВФ Программы сотрудничества с правительством позволит уже до конца 2016 г. получить более \$130 млн внешней помощи. Речь идет о 60 млн евро от Евросоюза, \$45 млн – от Всемирного банка, \$26 млн – от МВФ, а также других стран – доноров.

Справка «ИНФОТАГ»: Оппозиция жестко критикует решение властей о «перекапывании» бремени возврата украденного миллиарда на плечи налогоплательщиков. Но власти заявляют, что выпущенные облигации на сумму 13 341 200 000 леев будут погашаться за счет возврата денег в результате ликвидации трех банков, поиска агентством Kroll и возврата в Молдову украденного из этих банков \$1 млрд, а также за счет ежегодной прибыли НБМ.

Валютные резервы Нацбанка выросли в сентябре на \$62,03 млн

Резервы валюты Национального банка Молдовы (НБМ) превысили к началу октября \$2,146 млрд. За сентябрь они увеличились на \$62,03 млн, с начала года – на \$389,9 млн, а по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. – на \$377 млн.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в НБМ, увеличению официальных резервных активов в сентябре в основном способствовало осуществление интервенций на внутреннем валютном рынке в виде покупки валюты – \$62,95 млн; получение Минфином кредитов и грантов на реализацию инвестиционных проектов – \$19,04 млн; прибыль от управления валютными резервами – \$1,92 млн; чистые поступления, относящиеся к обязательным резервам лицензированных банков в иностранной валюте – \$0,53 млн.

В то же время на уменьшение резервов повлияли следующие факторы: платежи, относящиеся к обслуживанию внешней задолженности РМ – \$8,08 млн; платежи Министерства финансов по инвестиционным проектам – \$5,6 млн; внешние платежи Минфина – \$1,16 млн.

ИНФОТАГ

Moldova Agroindbank, Moldindconbank и Victoriabank вошли в рейтинг «100 крупнейших банков Юго-Восточной Европы»

Согласно ежегодному рейтингу SEE TOP 100, подготовленному компанией SeeNews, в списке крупнейших банков Юго-Восточной Европы два молдавских банка улучшили свои позиции, один – ухудшил. Так, Moldova Agroindbank поднялся за год с 82 на 71 строчку. Его активы по итогам 2015 г. составили 848,8 млн евро (+18,6%), а чистая прибыль сократилась с 18,9 млн до 17,6 млн евро.

Moldindconbank также улучшил свои позиции в рейтинге, поднявшись с 90 на 78 место. Его активы на конец 2015 г. составили 720,7 млн евро (+16,98%), а чистая прибыль за год снизилась с 20,9 млн до 6,7 млн евро. Victoriabank опустился на три строчки в рейтинге, заняв 94 место. Активы этого банка на конец 2015 г. составили 562,7 млн евро (-0,78%), а чистая прибыль за год сократилась с 10,5 млн до 5,2 млн евро.

Стоит отметить, что тройка лидеров рейтинга «100 крупнейших банков Юго-Восточной Европы» не изменилась по сравнению с прошлым годом. Первое место второй год подряд занимает хорватский Zagrebacka Banka с активами 13,88 млрд евро (+3,48% по сравнению с предыдущим годом), но с убытками 67,9 млн евро (против прибыли в 152,2 млн евро годом ранее). На второй строчке расположился Banca Comerciala Romana с активами 13,14 млрд евро (+0,72%) и прибылью 212,9 млн евро. Третье место занял другой румынский банк BRD – Groupe Societe Generale с активами 10,87 млрд евро (+8,88%) и прибылью 98,4 млн евро.

Рейтинг замыкает Alpha Bank Albania (504,3 млн евро – активы, 12 млн евро – убытки).

InfoMarket

ВБ пересмотрел в сторону повышения прогноз роста экономики Молдовы

Всемирный банк улучшил оценку роста экономики Республики Молдова в 2016 году на 1,7 процентного пункта – до 2,2 процента, на 2017 год прогнозируется рост в размере 2,8 процента, а на 2018 – 3,3 процента, объявил недавно на пресс-конференции в Кишиневе представитель Всемирного банка в Молдове.

«Мы предполагаем оживление экономики в 2016 году вследствие лучших результатов в сельском хозяйстве. Мы ожидаем в октябре подписания соглашения с МВФ, что позволит разблокировать внешнее финансирование, в том числе от Всемирного банка, бюджет которого для Молдовы составляет 45 млн долларов», – сказал экономист Всемирного банка Руслан Пионтковский.

По его словам, уровень инфляции сохранится в пределах целевого показателя НБМ в размере 5 процентов. Дефицит текущего счета составит около 6 процентов и останется на уровне прошлого года. На фоне высоких процентных ставок и политических рисков, связанных с президентскими выборами, уровень инвестиций будет низким. «Кроме того, будет зарегистрировано небольшое снижение уровня бедности, повышение потребительского доверия. Произойдет консолидация государственных финансов, а дефицит государственного бюджета будет ниже 3 процентов, как и сейчас», – уточнил эксперт ВБ.

Несмотря на суровую ситуацию, «сумма переводов домохозяйствам в реальном выражении, возможно, сохранится».

Министерство экономики в августе пересмотрело в сторону повышения показатели ВВП на 2016 год до 2 процентов против 1 процента, прогнозируемого в начале года. В этом году ВВП оценивается в 132,7 млрд леев.

Экономическая деятельность в Молдове оживилась во втором квартале при поддержке потребления домашних хозяйств и роста в некоторых отраслях. Согласно данным Национального бюро статистики, валовой внутренний продукт вырос в реальном выражении на 1,8%, по сравнению с аналогичным периодом 2015 года.

ЭКСПЕРТЫ ВБ О ПРЕОБРАЗОВАНИИ ГАРАНТИЙ В ГОСДОЛГ

Всемирный банк в основном поддерживает законодательный пакет, за который правительство взяло на себя ответственность, а преобразование в государственный долг гарантий, предоставленных правительством по чрезвычайным кредитам, выданным Национальным банком трем обанкротившимся банкам, «был единственным логичным шагом решений, принятых в 2014 и 2015 годах», – сказал Руслан Пионтковский.

«Если вы подрываете свои собственные гарантии, вы не можете ожидать, что другие страны или кто-либо когда-либо будет доверять вам», – сказал эксперт. Он добавил, что нынешнее правительство и Министерство финансов не имеют иного выбора, кроме как выполнить гарантии, потому что они были условиями гарантийного соглашения по чрезвычайным кредитам.

Руслан Пионтковский отметил, что эти гарантии были выданы

почти два года назад, и вопрос должен заключаться в том, возможно ли было предотвратить банковское мошенничество или уменьшить нанесенный вред, «но как только гарантии были выданы, нет никакого другого способа, которым правительство или Министерство финансов могло бы избежать преобразования их в долг».

«Если бы мошенничество было выявлено на год ранее, гарантии были бы намного меньше, либо в них вообще не было бы никакой необходимости. Вопрос заключается в том, что произошло до того, а не после того, как были выданы гарантии», – говорит экономист.

Законы, по которым правительство взяло на себя ответственность, отвечают предыдущим соглашениям с МВФ и были приняты «в целях укрепления макроэкономической стабильности и устойчивости банковского сектора, для улучшения ситуации и уменьшения рисков, а также чтобы повысить полномочия регулятора».

«Для нас подписание соглашения о финансировании между Молдовой и МВФ является важным критерием, и власти знают об этом, и мы знаем, что они рассчитывают на нашу финансовую поддержку в размере 45 млн долларов, которые уже включены в бюджет. Если по какой-либо причине произойдет задержка в переговорах с МВФ, то может случиться так, что не удастся завершить процедуру финансирования в этом календарном году», – сказал экономист Всемирного банка.

Правительство 26 сентября приняло решение взять на себя ответственность перед парламентом за семь законов. Пакет законов включает в себя семь проектов о восстановлении и резолюции банков, Центральном депозитарии ценных бумаг, эмиссии ценных бумаг в счет гарантий, предоставленных НБМ правительством в 2014 и 2015 гг. по кредитам, выданным трем банкам, которые были признаны банкротами, проекты поправок к Закону о государственном бюджете, Закону о бюджете государственного социального страхования и Закону о фондах медицинского страхования.

В соответствии с проектом о преобразовании в госдолг чрезвычайных кредитов, предусматривается выпуск государственных облигаций на сумму до 13 млрд 583 млн леев на срок до 25 лет при эффективной процентной ставке в размере 5%. Облигации будут переданы Национальному банку Молдовы.

ИРСИ «ВИИТОРУЛ»: ВОССТАНОВЛЕНИЕ ЭКОНОМИКИ МОЛДОВЫ ЕЩЕ НАДОЛГО ЗАПАЗДЫВАЕТ

В исследовании Economic Outlook, представленном ИРСИ «Вииторул», говорится, что произошедшее в 2014 – 2015 гг. будет ощущаться еще долго. В основных отраслях экономики сложилась сложная ситуация из-за провала экономических реформ, которые нужно было внедрять в последние годы.

«Ситуация в молдавской экономике восстановится при политической и экономической стабильности, а реформы будут проводиться с энтузиазмом и найдут поддержку политиков. Следовательно, бизнес ощутит благотворное влияние реформ. Катастрофическое положение существует в тех регионах, где есть очень большие экономические диспропорции и проблемы, связан-

ные с оттоком населения», – полагает программный директор ИРСИ «Вииторул» Виорел Киврига.

Что касается отношений с партнерами по развитию, эксперт утверждает, что есть первые признаки возобновления диалога, и по части помощи видны положительные изменения, но над укреплением отношений еще нужно много работать. «Мы будем платить за ошибки, которые совершили политики», – говорят эксперты.

«Прогнозы с начала года полностью подтвердились. Реальная экономика не генерировала никакого инфляционного фактора. В настоящее время закончился рост тарифов на теплоэнергию, но внесенные поправки вряд ли изменят ситуацию в целом, так что в 2016 году инфляция не превысит 2%, скорее всего составив около 1,7 процента. Ключевым фактором в установлении цен в 2016 году есть и будет валютный курс, изменение которого включает компоненты, которые сложно предвидеть. Мы ожидаем стабильность цен, в значительной степени обусловленную предвыборным периодом конца осени», – отметил один из авторов исследования Серджиу Гайбу.

На 2016 год эксперты ИРСИ «Вииторул» прогнозируют инфляцию на уровне 1,7 процента, курс в 20 леев за доллар США и 22,2 лея за один евро. Сельскохозяйственное производство вырастет на 7 процентов, розничная торговля – на 2,5 процента. Экспорт сократится на 9 процентов, импорт – на 5 процентов.

ЭКСПЕРТ ГРУП: КОНВЕРТИРОВАНИЕ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ КРЕДИТОВ – ВЫНУЖДЕННОЕ РЕШЕНИЕ

Правительство было вынуждено в связи с ситуацией и обязательствами взять на себя ответственность за закон, который предусматривает преобразование гарантий, предоставленных в 2014 и 2015 годах по кредитам, выданным НБМ Banca de Economii, Banca Socială и Unibank, но принятие соответствующего решения сопровождалось рядом проблем. К такому выводу пришла инициативная группа, созданная Независимым аналитическим центром Expert-Grup.

«На первый взгляд, эта мера касается только исполнения положений закона, согласно которым, если кредитный получатель не в состоянии вернуть долг, тот будет переложен на государственный бюджет. Таким образом, в контексте банкротства трех банков гарантия преобразуется в госдолг с соответствующими налоговыми последствиями», – говорится в сообщении Expert-Grup.

По мнению экспертов, помимо исполнения положений закона, «правительство прибегло к этой мере, исходя из двух важных аспектов. Во-первых, чтобы избежать еще одного удара по имиджу в результате несоблюдения обязательств по выплатам перед НБМ, что может скомпрометировать ход переговоров с МВФ по возможному меморандуму о финансировании. Во-вторых, эта мера обеспечила защиту независимости Национального банка Молдовы, потому что, если правительство не обеспечит конвертирование резервного фонда НБМ станет дебетовым, это согласно закону о Нацбанке обяжет государство в лице Министерства финансов перечислить недостающую сумму в НБМ».

Влад БЕРКУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnprf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС «Victoriabank» S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI000002251311138MDL

Moldova Agroindbank
в рейтинге крупнейших банков Юго-Восточной Европы

Moldova Agroindbank занимает 71 место в рейтинге крупнейших банков Юго-Восточной Европы SEE TOP 100, составленном компанией SeeNews Business Intelligence for Southeast Europe в 2016 году. Банк значительно укрепил свои позиции в рейтинге. Так, по сравнению с прошлым годом, когда MAIB занимал 82 место на региональном уровне, в этом году банк поднялся на 11 позиций. Впервые ВС Moldova Agroindbank SA был включен в рейтинг SEE TOP 100 в 2010 году, когда банк занял 100 место.

Согласно методологии, рейтинг проводился на базе результатов деятельности банков из Юго-Восточной Европы, по состоянию на 31 декабря 2015 и 2014 гг. Для сравнения, финансовые отчеты в местной валюте были переведены в евро по официальному курсу центральных региональных банков на последний рабочий день соответствующего периода.

Moldova Agroindbank был включен в рейтинг на основе объемов активов, которые составили 848,8 млн евро в конце 2015 года, что на 18,6% больше по сравнению с 2014 г., и в 1,8 раза больше по сравнению с 2010 годом (458,2 млн евро).

Составители рейтинга отметили, что в последние годы банковский сектор в Юго-Восточной Европе остался в основном стабильным, так как были установлены более строгие правила. Несмотря на то, что существует проблема активов с высоким уровнем невозвратных кредитов, крупнейшие региональные банки смогли улучшить результаты и увеличить свои активы благодаря улучшению качества услуг и активизации экономической среды.

В SEE TOP 100 2016 года, приняли участие более 250 банков, в том числе филиалы и представительства иностранных банков. В рейтинг были включены еще два других молдавских банка, которые заняли позиции ниже MAIB, тем самым банк еще раз подтвердил свою лидирующую позицию в местной банковской системе.

SeeNews Business Intelligence for Southeast Europe является независимой онлайн-платформой бизнес-новостей и информации о развивающихся рынках, с 15-летним опытом работы в данной области. Компания имеет в своем портфолио многочисленные исследования рынка, более 25 000 отчетов, составленные для основных предприятий в промышленности Восточной Европы, а также ежегодный рейтинг SEE TOP 100 по трем категориям: компании, банки и страховые компании на региональном уровне.

Девятый выпуск рейтинга был опубликован 4 октября 2016 года.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 6770
Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Нина ДОСКА,
Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,
Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ
Тел.: /373 22/ 220-513

Прием объявлений и отчетов:
ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Аександри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău,
VIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Сергей ЧЕБОТАРЬ:

«Неблагополучные кредиты нельзя рассматривать в отрыве от ситуации в экономике»

Эксклюзивное интервью директора агентства «ИНФОТАГ» Александра ТАНАС с председателем правления ВС Moldova Agroindbank SA Сергеем ЧЕБОТАРЕМ

В молдавском обществе чаще обычного стали говорить о проблеме «неблагополучных кредитов», что с учетом случившегося в 2014-2015 гг. с тремя банками-банкротами приобретает определенную актуальность. Однако дискуссия на эту тему в отрыве «неблагополучных кредитов» от состояния рынков и ситуации в экономике Молдовы не столько помогает, сколько вредит нормальному процессу управления такого рода кредитами, обладающими свойством миграции, когда они из неблагополучных превращаются в погашаемые кредиты.

Профессионально вести разговор на тему неблагополучных кредитов правильнее с банкиром, у которого самый большой портфель кредитов – 11,2 млрд леев. Допуская определенный субъективизм по причине неполной беспристрастности из-за возможной заинтересованности топ-менеджера МАИВ, корреспондент больше рассчитывал на профессиональный взгляд и точку зрения банкира не столько на саму проблему неблагополучных кредитов, сколько на их соотношение к кредитному портфелю в целом.

«ИНФОТАГ»: *Господин Чеботарь, скажите, пожалуйста, у банкиров сегодня есть понимание того, что если о проблеме неблагополучных кредитов не говорить на уровне Ассоциации банков Молдовы (АБМ), Национального банка Молдовы (НБМ), правительства и общества в целом, которому важно понимать суть неблагополучных кредитов, то можно искусственно создать «стерильное кредитование». Но за сравнительно низкий, а главное, красивый показатель неблагополучных кредитов придется заплатить непомерно большую цену – банкротство большого количества экономических агентов, кредиты которых сейчас в категории неблагополучных?*

Сергей ЧЕБОТАРЬ: Знаете, мы даже хотим провести ряд специальных мероприятий для того, чтобы донести до общественности реальную информацию по неблагополучным кредитам, хотя мы понимаем, что это несвойственная банку функция. Однако непрофессиональный разговор на эту тему в некоторых СМИ, с учетом случившегося с тремя банками, вызывает неоднозначную реакцию у людей.

Если брать конкретные цифры по МАИВ, то с учетом портфеля кредитов в банке в сумме 11,2 млрд леев, показатель неблагополучных кредитов составляет 13,4%. Из этих неблагополучных кредитов, находящихся в категории «С», «D» и «E», 69% являются срочными кредитами, по которым выплачиваются проценты и гасится тело кредита. Вот почему так важна структура кредитов данной категории. Они вполне нормальные и «рабочие» кредиты, которые из-за просрочки или пересмотра условий попали в другую категорию.

Мы просто не могли не пойти на встречу клиентам, оказавшимся в сложной ситуации по причине ре-

цессии в экономике, и не пересмотреть условия кредитов с пролонгацией сроков их возврата. Все это автоматически ведет к тому, что такого рода кредиты переходят в другую категорию – из «B» в «C», становясь неблагополучными. Но это не означает, что это плохой кредит. Это нормальная функция банка тесно работать с заемщиком такого кредита. На мой взгляд, здесь самое главное заключается в том, как банк управляет этими кредитами и рисками по ним. Но это вовсе не означает, что банк попал в зону риска и что он испытывает проблемы. Эта часть кредитов перекочевала в другую категорию, и по ним применяются другие категории рисков, что ведет к отвлечению части капитала.

«И.»: *Вы предлагаете смотреть на такие кредиты «шире» и «глубже», чтобы рассматривать их в комплексе?*

С.Ч.: Для страны мне представляется важным глубже рассматривать понятие и классификацию «неблагополучных» кредитов. Раньше я уже говорил в прессе о том, что в этом деле нужно всегда брать во внимание проблемы как внутри страны, так и на внешних рынках, куда отечественные производители экспортируют продукцию. Банк должен поддерживать клиентов. Ведь если в трудное для них время этого не сделать, то других хозяйствующих субъектов мы в Молдове не найдем. В стране активно действуют около 60 тыс. экономических агентов. Они такие, какие они сегодня есть, и других завтра не будет. Мы в МАИВ не зря работали все эти годы над капитализацией компаний и предприятий, объясняя, зачем она нужна и банку, и компаниям.

Да, в настоящее время показатель неблагополучных кредитов у нас вырос, хотя он ниже, чем по системе в целом. Напомню, что этот

показатель, в зависимости от ситуации в реальном секторе экономики в разные периоды времени, составлял по банковской системе 20 и даже 30%. На самом деле показатель «неблагополучных кредитов» больше характеризует состояние реального сектора экономики, в котором действуют предприятия, а не только и не столько финансовую устойчивость банка. И мы в этот сложный для бизнеса период времени индивидуально работаем с каждым клиентом, чтобы он чувствовал поддержку своего банка, на финансовое плечо которого можно опереться, но при этом четко анализируем все риски для банка. Конечно, это не относится к категории клиентов, умышленно подающих на банкротство и несостоятельность.

«И.»: *Но ведь это портит показатели МАИВ?*

С.Ч.: Понятное дело, что когда банк осознанно идет на пролонгацию или пересмотр условий по кредитам, то они автоматически попадают в другую категорию классификации, приобретая ярлык «неблагополучных». В отличие от поверхностных и непрофессиональных разговоров на тему «неблагополучных» кредитов, мы в своем банке понимаем, что ярлык «неблагополучный» вовсе не означает, что этот кредит «невозвратный». Я повторю еще раз, что на примере портфеля нашего банка, 69% «неблагополучных» кредитов – это срочные кредиты, заемщики которых выплачивают проценты и тело кредита в согласованные с банком новые сроки.

«И.»: *Выходит, что в категорию «неблагополучных» кредиты попали, во-первых, из-за сложной ситуации предприятия, а во-вторых, «по вине банка», который протянул руку помощи, дав клиенту допол-*

нительный шанс преодолеть трудности?

С.Ч.: Мы свою помощь таким клиентам видели в том, чтобы пролонгировать время возврата кредитов, сделав более щадящим график их погашения. Мы помогаем выжить предприятиям в это трудное время, когда производство и экспорт падают, а затраты бизнеса не уменьшаются. И вот чтобы пройти через это сложное время, экономическому агенту нужен надежный партнер, готовый его понять и финансово поддержать, что, собственно, и сделал МАИВ. Мы всегда шли навстречу своим клиентам в прошлом, идем сейчас и будем идти в будущем, если это им будет необходимо.

«И.»: *Но ведь отвлечение собственного капитала в фонды резервирования по неблагополучным кредитам ослабляет устойчивость банка?*

С.Ч.: Наш банк финансово устойчивый, мы имеем большой запас прибыли. У нас хорошие результаты за текущий год, если брать во внимание итоги девяти месяцев. И резервирование по неблагополучным кредитам является ничем иным, как отложенной прибылью банка будущих периодов. Эти кредиты были выданы в свое время правильно, согласно кредитной политике банка и имеющихся у него стандартов. Но с учетом того, что целые отрасли и рынки «проседают», предприятия испытывают сложности. Банк должен правильно реагировать на ситуацию в период погашения кредитов, если их заемщики попали в нештатную ситуацию.

«И.»: *Но ведь тем самым вы что называется «вызываете огонь на себя» и даже не ожидаете помощи, которая может исходить, к примеру, от правительства?*

С.Ч.: Мы не ставим на этом акцент и не думаем, что третья сторона прибегнет к помощи банку или его клиентам в этой ситуации. Ни один банк не должен думать или рассчитывать, что в период погашения выданного им кредита, кто-то придет на помощь. Это путь в никуда. Всегда так было, есть и, я уверен, что будет и в будущем, когда банк берет на себя определенные риски. Мы никогда не должны брать за основу то, что случилось в трех банках, применяя к банкам жесткие меры, что может привести к еще большему усугублению положения дел. Регулятор и так наблюдает за МАИВ. И это наблюдение регулятора еще раз дополнительно усиливает контроль и мониторинг за принятием решений по неблагополучным кредитам.

И здесь нужно четко понимать, что не может банк быть на три ступени выше, чем экономика, в которой он действует, страна, где он расположен. Необходимо уязвлять и учитывать деловую среду и происходящие процессы, в которых функционирует банк. Мы просто не можем сделать так, чтобы все кредиты из портфеля банка в объеме 11 млрд леев были в категории «A». Так не бывает, да и не было никогда. Этот важный показатель в банковской деятельности на протяжении последних 15 лет в целом по банковской системе и в частности у МАИВ был гораздо выше. У нашего банка почти одна треть банковских депозитов по системе. Поэтому я хочу вам сказать, что непрофессиональный разговор на тему неблагополучных кредитов никак не способствует их уменьшению.

«И.»: *Насколько актуально говорить о «новых» заемщиках, кредиты которым оказались неблагополучными?*

С.Ч.: Это не новые кредиты. Все

они в основном были в категории «А» и «В». Сейчас часть из них попала в категории «С», «D» и «Е». С учетом ситуации в экономике в 2015 г., когда ВВП сократился на 0,5%, объем неблагополучных кредитов достиг 13,4%, но уже до конца 2016 г. работа банка сосредоточена на том, чтобы общий объем таких кредитов уменьшился в соотношении к портфелю.

Здесь важно отметить тот факт, что по таким кредитам у банка сформированы фонды риска, причем, как по внутренним и очень жестким пруденциальным нормам, так и по международным стандартам (IFRS), где методология немного другая. Пруденциальные нормы влияют на капитал банка. Обычно данный фонд риска немного выше, чем резервирование, которое мы делаем по IFRS, соблюдение которых напрямую сказывается на прибыли в текущем году.

И.: *Какие нормы формирования фондов риска более жесткие, а главное, более чувствительные для банков?*

С.Ч.: Формирование фонда риска по пруденциальным нормам более жесткое. В этих нормах регулятором рынка регламентируются и применяются совсем другие методологии классификации кредитов.

По стандарту IFRS банк формирует возможные потери по кредитам в соответствии с требованиями международных стандартов финансовой отчетности, делая это как разницу между балансовой стоимостью кредитов и текущими объемами ожидаемых денежных потоков, дисконтированных по эффективной процентной ставке. Любые изменения в скидках оказывают непосредственное влияние на текущий финансовый результат банка. Чего нельзя сказать о пруденциальных нормах, установленных соответствующим Регламентом НБМ. По ним банк формирует скидки на потери по кредитам, исходя из категории активов и обязательств. Данная категория определяется в основном факторами количества просроченных дней и финансовой ситуации дебитора. Получается, что на классифицированные кредиты банк обязан формировать скидки в размерах 2, 5, 30, 60 и 100%, в зависимости от категории кредитов, независимо от стоимости залогового покрытия по данным кредитам. Изменения скидок не оказывают влияния на финансовый результат банка, воздействуя на пруденциальные показатели прежде всего СНК банка.

Когда мы говорим о неблагополучных кредитах, то кроме сформированных фондов риска по ним необходимо обращать внимание на финансовую устойчивость банка в целом. Я могу сказать, что, несмотря на стагнацию в экономике, сложности со сбытом продукции производителей на внешних рынках, неблагополучной атмосферой из-за ликвидации сразу трех банков в системе, коллективу МАИВ удалось добиться хороших финансовых результатов. Я с уверенностью могу сказать, что по итогам девяти месяцев 2016 г. показатель чистой прибыли у нас превысит 300 млн леев.

И.: *Это соответствует планам МАИВ на 2016 г.?*

С.Ч.: Такой объем прибыли будет в пределах тех задач, которые на текущий год перед командой менеджеров поставили акционеры банка. И это с учетом уже сформированных фондов риска, облагаемых в 2016 г. налогом на доход.

И.: *Вы могли бы назвать примерную сумму средств, отвлеченных банком в этих фондах риска?*

С.Ч.: Здесь не может быть примерных цифр, у нас в этом отношении все предельно четко зафиксировано. Так, согласно данным за восемь месяцев 2016 г., фонд риска, сформированный МАИВ по международным стандартам, составил 775,9 млн леев, а по национальным стандартам – 1,17 млрд леев.

И.: *Можно ли сейчас сказать, куда движется показатель неблагополучных кредитов, в сторону дальнейшего увеличения, или он медленно снижается?*

С.Ч.: Пока что этот тренд не показывает улучшения. И этому есть объяснение – пока мы не наблюдаем существенного улучшения положения в реальном секторе экономики. У каждого банка в этом плане есть свои особенности. Если судить по нашему банку, то я могу сказать, что в ближайшей перспективе все будет зависеть от качества и эффективности управления неблагополучными кредитами. Поэтому сказать однозначно, что тренд развернет свое движение и объем неблагополучных кредитов пойдет на спад, мне сложно. Здесь много факторов, которые влияют на это, и сопутствующих рисков. И одним из основных является выправление ситуации в реальном секторе экономики, финансовое самочувствие экономических агентов, отношения РМ с международными донорами и финансовыми партнерами, а также инвестиционная привлекательность РМ.

Я бы хотел обратить внимание еще на одну существенную деталь, о которой, кстати, мало кто говорит, когда обсуждает проблему соотношения неблагополучных кредитов к общему портфелю кредитов и даже к капиталу банка. Речь идет о вновь выданных кредитах. Процесс их выдачи все это время замедлялся и в принципе почти остановился. Ведь традиционно, когда экономика находится на подъеме, банки выдают кредиты, которые автоматически попадают в категорию «А» и «В», объем неблагополучных кредитов не выглядит таким существенным в процентном отношении к портфелю по причине своеобразного «кредитного разбавления».

И.: *Не сказывается ли на этом показателе «чрезмерная чувствительность» банков, считающих, что в условиях кризиса лучше перестраховать себя, направив в фонд риска больше ресурсов, чем положено?*

С.Ч.: Я всегда стоял на позиции тех, кто выступает за реальное резервирование. В моем понимании, тут зарисовки не нужны, да их и не должно быть в нормальном и здоровом банке, у которого менеджмент и уровень корпоративного управления на своем месте. В этом вопросе правильнее всего руководствоваться реальными, а не дутыми цифрами. Особенно это важно для вкладчиков и акционеров, которые должны представлять реальное положение вещей в банке. Вкладчики, принося в МАИВ сбережения, анализируют ситуацию, сравнивают ее с другими банками, делая правильный выбор в пользу нашего банка. Я хочу отметить достаточно высокий и грамотный уровень тех, кто формирует портфель депозитов в нашем банке.

Поэтому мы в МАИВ всегда реально подходим к вопросу формирования фондов риска, что

традиционно отличало наш банк на рынке.

И еще одна важная деталь. И общество, и вкладчики, и те, кто поверхностно и непрофессионально пишет о неблагополучных кредитах и чуть ли не кричит караул, а также тех, кто это, к сожалению, читает и воспринимает всерьез, должны помнить о процессе миграции таких кредитов. Спустя короткое время кредиты из категории «С» могут переместиться обратно в категорию «В». Ведь если мы реструктурировали, пролонгировали или изменили условия и график погашения кредита, то он, попав в категорию «С», спустя шесть месяцев, при условии строжайшего выполнения графика выплат процентов и тела кредита, возвращается уже в категорию «В». Получается, что «передышка», предложенная банком клиенту, помогла выздороветь ему, и он вошел в график погашения кредита.

И.: *Не сказалась ли ситуация с неблагополучными кредитами на более жестком подходе к выдаче новых кредитов?*

С.Ч.: Сейчас банки пересматривают подходы к рискам в кредитовании. Скажем, если говорить о нашем банке, то здесь заметен тренд ухода в сторону от больших кредитов в одни руки. Существующий норматив НБМ гласит, что мы можем выдавать кредит не более 15% от СНК банка. Но и внутри банка мы сделали свое ограничение на такие кредиты крупным клиентам или группе компаний. Практика показывает, что мелкие кредиты, включая и кредиты физическим лицам, как правило, создают для банка меньше головной боли. Ведь если у такого крупного заемщика возникают проблемы, то это сразу ошутимо на банке. И вообще кредитная политика должна быть очень гибкой, тесно привязанной к условиям рынка и деловой среде, а также существующим рискам на рынке.

И.: *А если эти 15% от СНК выдать, скажем, 30 заемщикам?*

С.Ч.: Процент вероятности, что они все дадут «просадку», гораздо меньше. Примерно пять из них могут перейти в категорию неблагополучных кредитов, но зато 25 погасят кредиты в срок. Тут очень важно рассчитывать и понимать все риски: риски страны, риски отрасли, в которой работает заемщик, риски региона, куда он экспортирует продукцию, а также риски непосредственно самого предприятия. Все это в совокупности и должно минимизировать риск того, что кредит со временем может стать неблагополучным по причине того, что банк переведет его в категорию «С».

И.: *А кто непосредственно просчитывает в МАИВ кредитные риски?*

С.Ч.: В нашем банке с помощью внешних консультантов создано и успешно функционирует специальное Управление по рискам. Совместно с подразделениями, выдавшими кредит, специалисты этого управления в прямом и переносном смысле сопровождают каждый кредит от момента его выдачи и до полного погашения. И все процедуры, связанные с таким сопровождением, на каждом этапе совершенно прозрачны.

И.: *Экономика РМ в 2016 г. показала минус 0,5%, в первой половине 2016 г. зафиксирован рост ВВП на уровне 1,3%. Согласно новому прогнозу Всемирного банка, по итогам 2016 г. молдавская*

экономика покажет рост 2,2%. Насколько в состоянии такой рост движут показатель соотношения неблагополучных кредитов в портфеле ввиз?

С.Ч.: Знаете, реально экономические агенты должны иметь рынки сбыта, чтобы росли экспорт и поступление валютной выручки в страну. Но для этого молдавский бизнес должен производить конкурентоспособную продукцию, уменьшая ее себестоимость. Такой подход, к которому МАИВ всегда призывает своих клиентов, уже на первом этапе положительно скажется на финансовом положении компаний, что по цепочке начнет также позитивно отражаться на погашении кредитов банку, оживляя экономику и увеличивая ВВП, а в конечном итоге и уменьшая количество неблагополучных кредитов.

И.: *В этой цепочке, которую вы назвали, совсем немаловажное значение имеет и стоимость кредитования. Ведь она непосредственно сказывается на себестоимости продукции, которая должна быть конкурентоспособной.*

С.Ч.: Да, одним из элементов структуры себестоимости продукции являются затраты по процентам за кредит. Буквально на днях МАИВ в очередной раз снизил сразу на 2 процентных пункта ставки по кредитам. И сделал это не только по вновь выдаваемым кредитам, а по всему салдо кредитного портфеля банка. Снижение коснулось и условий привлечения денег на депозиты. Кстати, мы в МАИВ такую процедуру снижения продельваем уже в седьмой раз, после того как НБМ начал снижать базовую ставку.

И.: *Не затруднит ли такое снижение процентных ставок выполнение МАИВ плана по прибыли?*

С.Ч.: Нет. Я думаю, что у нас реально этот показатель будет чуть выше плана, несмотря на то, что мы сформируем фонды риска по всем неблагополучным кредитам с учетом того, каким будет реальное состояние в экономике, как себя будут вести рынки.

Я повторюсь, главное заключается в том, чтобы неблагополучные кредиты были хорошо управляемы, и со временем они обязательно должны погашаться. В противном случае по ним начнутся соответствующие принудительные процедуры возврата кредитов, в результате которых происходит возвращение денег из фонда риска в капитал банка.

И.: *И все же, как обывателю реагировать на достаточно высокое соотношение неблагополучных кредитов к кредитному портфелю, зная, что в трех банках, из которых вывели деньги, тоже были такого рода кредиты?*

С.Ч.: У меня сформировалось такое предчувствие, что мы в стране вплотную подошли к тому моменту, когда о таких кредитах необходимо вести заинтересованный и профессиональный разговор, тесно увязывая его с реальной ситуацией в экономике. Любую дискуссию на эту тему нужно вести с пониманием сути неблагополучных кредитов на уровне банковского сообщества, Ассоциации банков, включая и НБМ.

Хочу особенно отметить, что я целиком разделяю настроения и опасения тех, кто проявляет чрезмерную осторожность, я бы даже сказал, некоторую озлобленность по причине произо-

шедшего в трех банках. Но при этом я категорически против того, когда в непрофессиональном разговоре на тему неблагоприятных кредитов их участники наводят тень на плетень, допуская ошибочную мысль о том, что это может быть похоже на схемы в трех банках. Так нельзя даже думать, в противном случае мы можем разрушить всю систему.

Да, я согласен, что к неблагополучным кредитам могут быть вопросы, но они разрешимы в рабочем порядке за определенный отрезок времени. Я не могу знать о ситуации в целом по банковской системе, но если говорить о ситуации в МАИВ, то все эти кредиты на 100% прозрачны от момента их выдачи и до сегодняшнего дня, когда они оказались в категории неблагополучных. Если кредит выдан на четыре года, то даже теоретически невозможно учесть все риски на 100%. Это тем более из разряда невозможного, если учитывать ситуацию в экономике РМ, в регионах и на внешних рынках, куда производится молдавский экспорт.

И.: *Я позволю себе спросить, Вы хотите сказать, что неблагополучный кредит в МАИВ даже на гипотетическом уровне нельзя связывать с мошенничеством или воровством?*

С.Ч.: Знаете, в МАИВ это категорически исключено. Я вообще призываю к тому, что при разговоре о неблагополучных кредитах нельзя вольно или невольно подводить мысль к тому, что речь может идти о воровстве, похожем на то, что было в трех банках. Но и там до конца еще не определено, что все кредиты были выданы с нарушениями. Хотя я понимаю, что с учетом случившегося в тех банках, в обществе есть настроенность. И задача специалистов и профессионалов заключается в том, чтобы разъяснить суть неблагополучных кредитов, чтобы не создавать никому ненужной паники и лишних тревог от непонимания сути самой проблемы как таковой.

Ведь всем заемщикам, кредиты которых перешли в категорию неблагополучных, свойственна одна и та же характеристика: бизнес упал, нет прежних объемов реализации, финансовый результат отрицательный. Все это моментально в автоматическом режиме меняет категорию кредитов таких клиентов, и к ним применяется ярлык «неблагополучных». Но это вовсе еще не означает, что такой кредит, на выдачу которого банк имеет залог, на 100% «невозвратный».

И.: *Что, на ваш взгляд, уже в краткосрочной перспективе могло бы положительно повлиять на процесс кредитования банков?*

С.Ч.: Сейчас всем важно делать все для того, чтобы заработала экономика. Бизнес должен быть уверен в своих планах и действиях. Сейчас мы не видим серьезных инвестиционных проектов, как у страны, так и у бизнеса. Я надеюсь, что у правительства скоро появится программа с МВФ, будет возобновлено внешнее финансирование, и таких проектов и у государства, и у бизнеса будет все больше и больше. Это позволит нам переломить ситуацию с качеством кредитного портфеля, как в отношении объема неблагополучных кредитов, так и их соотношения к кредитному портфелю, показатели которых пойдут на спад.

И.: *Спасибо вам за интервью!*